

Reformace č. 52

Mohammed může dobývat mečem, ale Kristus dobývá mečem, který vychází z jeho úst, tedy svým Slovem. Jeho království je královstvím lásky, ne moci a útisku. Podmaňuje si lidi, ale dělá to svou jemností a laskavostí, nikdy tím, že by je rozlámal na kusy a zničil je na krvavém bojišti.

Náboženství Ježíše je plné pokoje, mírnosti a shovívavosti náboženství, náboženství, které neustále vyhlašuje pokoj a mírnost. Žádné jiné učení, které kdy lidé vymysleli, neobstojí ve srovnání s učením Ježíše – přinejmenším v otázce laskavosti, mírnosti a lásky.

Pokud jde o náboženství Mohameda, je to náboženství supa – ale náboženství Ježíše to je holubice – je plné milosti a laskavosti. Je jako jeho zakladatel – ztělesnění čisté shovívavosti, milosti a pravdy.

„Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce.“ (Mt 11,29)

Charles H. Spurgeon (1834-1892)

OBSAH

Pastýř Izraele (Mi 5,1.3).....	3
Kristovo lidství.....	18
Poznáte je po ovoci (Tt 1,15).....	24
Lepší naděje (Žd 7,11-19)	32
Smlouva krve (Gn 15,1-21).....	46
Věřme v Ježíšovo neposkvrněné početí! (Lk 1,26-38).....	63

PASTÝŘ IZRAELE (Mi 5,1.3)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Dobré dopoledne, pokoj vám a milost, milí svatí, milí přátelé, bratři a sestry v Kristu. Bůh je dobrý, protože nás i dnešního přivedl na toto místo, abychom Ho společně uctívali a radovali se z Jeho milosti a přítomnosti. Blíží se Vánoce a křesťanská tradice nás vede k tomu, abychom si připomínali narození Ježíše Krista. Je to lidská tradice, která má jistý základ v Božím slově, protože Boží slovo říká, že se Boží syn narodil. Apoštol Jan to popisuje vznešenými slovy:

- *A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy. (J 1,14)*

Věčné Boží slovo se stalo tělem. Bůh se stal člověkem. Bůh navštívil svůj lid a rozhodl se – jak zaslíbil – že bude přebývat uprostřed svého lidu. To se stalo v Kristu a bude to dokonale naplněné v Novém Jeruzalémě, což je nová země a nové nebe, svatyně svatých, kde je Bůh ve své plnosti uprostřed svého již oslaveného a bezhříšného lidu. To význam narození Krista, který si v tento čas můžeme připomínat. Nemáme následovat lidskou tradici, která vymýšlí nejrůznější věci, ale můžeme použít lidskou tradici, abychom šli k samotné podstatě, k jádru zvěsti o narození Krista, abychom šli do Písma. Boží syn přišel, aby vysvobodil svůj lid z jeho hříchu. Vánoce jsou tedy také připomínkou našich hříchů, kvůli kterým se Kristus

stal člověkem. Dneska se ale podíváme na to, kdo se podle Písma stal člověkem a co to znamená. Přečteme pátou kapitolu proroka Micheáše a potom se budeme zabývat prvním a třetím veršem této kapitoly. Tyto dva verše jsou spojené v Matoušovi 2,6, jak jsme to četli na začátku. V našem textu vidíme zaslíbení Mesiáše, mesiášského vládce, který bude pást Boží lid. Sedm století před narozením Krista, Micheáš předpovídá jeho příchod a vysvětluje, nejenom kým tento mesiášský vládce je, ale také co bude dělat s Božím lidem. Mluví o jeho velikosti, která bude sahat až do dálav země. O dvě století později Abakuk napsal:

- *Země bude naplněna poznáním Hospodinovy slávy, jako vody pokrývají moře. (Ab 2,14)*

To je o velikosti Pána Ježíše Krista, který sám je „odleskem Boží slávy a výrazem Boží podstaty“ (Žd 1,3). To je jádro biblické zvěsti, a proto to musí být také jádrem vánoční zvěsti. Není to o těch milých a romantických věcech, jako je děfátko v jesličkách s oslíkem a ovečkou vedle sebe, což mimochodem moc romantické není, jak ví každý, kdo někdy zavítal to chléva, není to ani o tom, že lidé na sebe mají být hodní a příjemní, ale je to o Kristu. O Něm mluví náš dnešní text a vysvětluje Jeho velikost a vládu. Pojdme se tedy podívat na to první, co předpověděl prorok Micheáš a jak se to naplnilo v narození Krista.

I. Okolnosti narození Krista

- *A ty, Betléme efratský, ačkoli jsi nejmenší mezi judskými rody, z tebe mi vzejde ten, jenž bude vládcem v Izraeli, jehož původ je odpradávná, ode dnů věčných. (Mi 5,1)*

Ačkoliv Micheáš nemluví přímo o narození, je celkem jasné, že Židé tomu tak rozuměli. Když se po narození Krista objevili v Jeruzalémě mudrci z východu a chtěli se poklonit nově narozenému králi Židů, dozvěděl se to král Herodes. Znepokojil se a s ním celý Jeruzalém. Proto:

- *... svolal proto všechny velekněze a zákoníky lidu a vyptával se jich, kde se má Mesiáš narodit. Oni mu odpověděli: ‚V judském Betlémě; neboť tak je psáno u proroka...‘ (Mt 2,4-5)*

Zákoníci vysypali z rukávu, že Mesiáš se narodí v Betlémě a udělali to s odkazem na proroctví Micheáše! Není pochyb o tom, že Micheáš mluví o narození Krista. Proč ale v Betlémě? Máme nějaké vysvětlení? Je Betlém jenom svrchovaným Božím výnosem nebo se zde skrývá ještě více z Boží moudrosti a prozřetelnosti?

První věc, nad kterou si možná budeme lámat hlavu, je název Betlém efratský. Vysvětlení je jednoduché a týká se prostě zeměpisu. V době proroka Micheáše existoval ještě další Betlém na území kmene Zabulón, proto prorok přidává označení efratský. Efrata bylo jiné označení pro Betlém. A někdy se tímto názvem označovalo také celý kraj kolem Betléma. U cesty do Efraty, do Betléma, pohřbil Jákob svou milovanou ženu Ráchel. Z Betléma pocházel Elímelek, manžel Noemi, se kterou přišla do Betléma moábská Rút, což nás vede k dalším důvodům, proč si Bůh vybral toto místo jako místo narození mesiášského krále. Můžeme si říct alespoň tři další důvody.

První je ten, že Betlém byl místem, kde se narodil největší izraelský král – David. Král, který byl mužem podle Hospodinova srdce. Rút byla prababičkou krále Davida. David byl mužem, který miloval Boha víc než

kdokoliv další v jeho době. Proto Betlém. Odkazuje to na zaslíbení dané Davidovi, že jeho potomek bude věčným králem nad Izraelem. Podívejte se na ta slova, která měl prorok Nathan říci králi Davidovi, když král zatoužil postavit Hospodinovi dům, chrám, kde by mohla přebývat Hospodinova sláva. Řekl mu:

- *Až se naplní tvé dny a ty ulehneš ke svým otcům, dám po tobě povstat tvému potomku, který vzejde z tvého lůna, a upevním jeho království. Ten vybuduje dům pro mé jméno a já upevním jeho královský trůn navěky. Já mu budu Otcem a on mi bude synem. Když se proviní, budu ho trestat metlou a ranami jako kteréhokoli člověka. Avšak svoje milosrdenství mu neodejmu, jako jsem je odňal Saulovi, kterého jsem před tebou odvrhl. Tvůj dům a tvé království budou před tebou trvat navěky, tvůj trůn bude navěky upevněn. (2S 7,12-16)*

Potomek Davidův vybuduje dům pro Hospodina a jeho královský trůn bude upevněn navěky. To je Kristus. Petr ve svém kázání v den letnic vysvětluje, že tato slova se naplnila v Kristově zmrtvýchvstání (Sk 2,30-31). Odkazuje právě na toto proroctví, že Bůh dá Davidovi potomka, jemuž dá Davidův trůn.

- *... viděl do budoucnosti a mluvil tedy o vzkříšení Kristově, když řekl, že nezůstane v říši smrti a jeho tělo se nerozpadne v prach. (Sk 2,31)*

Proto Betlém – kvůli Davidovi a jeho potomku.

Druhý důvod můžeme znovu vidět v zaslíbeních a souvisí s tím předchozím. Betlém patřil Judovi. A právě z Judy měl vzejít Mesiáš. Znovu jsou zde zaslíbení, která Bůh dal svému lidu. Juda byl jedním ze synů Jáкова a jeho jméno znamená Ten, který vzdává chválu. Ačkoliv byl

Juda čtvrtým z Jákobových synů, stal se nakonec tím, kdo vládl nad ostatními. Když Jákob na konci života žehnal svým synům, řekl o Judovi:

- *Juda nikdy nebude zbaven žezla ani palcátu, jenž u nohou mu leží, dokud nepřijde ten, který z něho vzejde; toho budou poslouchat lidská pokolení. (Gn 49,10)*

Proto Betlém – z Judy vzejde ten, jehož budou poslouchat lidská pokolení. To je Kristus. Jan Ho v knize Zjevení nazývá Lvem z pokolení Judy, potomek Davidům. Lev z Judy – to je náš Pán narozený v Betlémě.

Třetí důvod vidíme znovu v našem textu. „... ačkoli jsi nejmenší mezi judskými rody...“ Tady se můžeme naučit něco z Božího jednání. Velmi často Bůh jedná ve skrytosti. Začíná s malými věcmi. Použije to, co je skryté, aby vynikla Jeho velikost, moc a sláva. Vybírá si nejmenší z judských městeček, aby zde narodil Jeho jediný Syn. Nepatrné místo na mapě světa. V době proroctví Micheáše místo celkem bezvýznamné a v době narození Krista ještě bezvýznamnější. Bůh dělá svou práci skrytě. Ježíš se nenarodil do královského paláce, nepřišel do Říma, které bylo v době Jeho narození nejvýznamnějším městem celé říše, nenarodil se dokonce ani v Jeruzalémě, ale v Betlémě. V maličkém Betlémě, v době narození Krista přeplněném lidmi, takže se nenašlo lepší místo k přenocování a k porodu, než byl chlív, kde nově narozené dítě položili do žlabu na krmení dobytka. Kdo by zde hledal velkého krále? Kdo by právě sem zamířil za Spasitelem světa? Ale byli tady lidé, kteří sem byli poslání – pastýři z pastvy, které sem poslal anděl a kteří se klaněli nově narozenému Králi a mudrci z východu, kteří přinesli své dary.

Vedle nich zde byli takoví, kteří velmi dobře věděli, kde se má Mesiáš narodit. Slyšeli dokonce, že se narodil. A přesto zůstali doma. To je varující. Bůh nás chraň, abychom byli lidmi, kteří budou mít znalosti teologie i zeměpisu, jako tito zákoníci a farizeové, ale kteří nebudou jednat podle Jeho slova a nepoznají toho, o kterém mluví Písma. A to nás vede ke druhému bodu dnešního kázání:

II. Identita narozeného Krista

- *A ty, Betléme efratský, ačkoli jsi nejmenší mezi judskými rody, z tebe mi vzejde ten, jenž bude vládcem v Izraeli, jehož původ je odpradávná, ode dnů věčných. (Mi 5,1)*

Prorok Micheáš nám ukazuje na dvě veliké charakteristiky Spasitele. Mluví o tom, že bude vládcem a mluví o Jeho původu – Jeho původ je odpradávná. Podívejme se na tyto dvě charakteristiky blíže.

Micheáš říká, že Mesiáš bude vládcem. Tak pokračuje v zaslíbení, které bylo dané Jákobovi, že nebude zbaven žezla. Izajáš, který žil zhruba ve stejné době jako Micheáš, říká, že na Jeho rameni spočine vláda (Iz 9,6) a bude nazván vládcem pokoje (všimněte si čtvrtého verše v Micheášovi 5 – On sám bude pokoj). Mesiáš je dokonalým Davidovským králem. Jeremiáš o Něm říká:

- *Jeho vznešený vůdce bude pocházet z něho, jeho vládce vzejde z jeho středu. Dovolím mu přiblížit se a on bude ke mně přistupovat. Kdo by se sám mohl odvážit ke mně přistupovat? je výrok Hospodinův. (Jr 30,21)*

Vznešený vůdce, vládce, Matouš říká ‚vévoda‘, panovník. Vládce Izraele, tedy Božího lidu. Pochází z Izraele, je jedním z nich. Není to jeden

z jejich současných vládců – Achaz, Chizkijáš nebo Menaše – ti se narodili v Jeruzalémě a vládli jenom nad Judou. Nebyli vládci Izraele. Ale Mesiáš bude jedním z nich. Přejde do svého vlastního. Víme dobře, jak to bylo a co o tom napsal Jan – jeho vlastní ho nepřijali (J 1,11). Jeho vlastní podle těla svým postojem prokázali, že nepatří mezi jeho ovečky, ale jsou kozlové. Právě tak to vysvětloval Pán Ježíš farizeům, když jim ukazoval příčinu jejich nevěry:

- *Ale vy nevěříte, protože nejste z mých ovcí. (J 10,26)*

Mesiáš bude vládnout nad celým Izraelem. Má jméno Ježíš:

- *... neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů. (Mt 1,21)*

On přišel, aby jako dobrý pastýř položil svůj život za své ovce, za svůj lid. Proto Ježíš vysvětloval farizeům:

- *Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. I ty musím přivést. Uslyší můj hlas a bude jedno stádo a jeden pastýř. (J 10,16)*

Jeden Boží lid, jediný pravý Izrael a jediný Král, vládce, který mu vládne. Tím lidem jste moji milí, vy.

- *Vy však jste ,rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu', abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla. (1Pt 2,9)*

Máme jediného vládce, jediného Panovníka, kterým je Kristus. Jsme Jeho novým lidem, který je složený z tělesných Židů i pohanů, ale má nové srdce, novou přirozenost, je to nové stvoření. A Nový zákon nám odhaluje ještě mnohem více, než mohl Micheáš jenom tušit. Micheáš mluví o vládci, Nový zákon ukazuje, že Kristus se stal hlavou a církev je

Jeho tělem. To je obraz dokonalé vlády. Poslechněte si, jak mluví o Kristově vládě list Efezským:

- *Vzkřísil ho z mrtvých a posadil po své pravici v nebesích, vysoko nad všechny vlády, mocnosti, síly i panstva, nad všechna jména, která jsou vzývána, jak v tomto věku, tak i v budoucím. ,Všechno podrobil pod jeho nohy‘ a ustanovil jej svrchovanou hlavou církve, která je jeho tělem, plností toho, jenž přivádí k naplnění všechno, co jest. (Ef 1,20-23)*

Micheáš ukazuje také na původ Mesiáše a to je druhá charakteristika, kterou nacházíme v našem textu – jeho původ je odpradávná, ode dnů věčných. Micheáš nás nechce nechat na pochybách o tom, kým bude Mesiáš – jeho původ je věčný. On je od počátku, jak říká Jan. Micheášovi dost možná zůstalo skryto, o čem přesně mluví. Petr říká, že proroci zkoumali svá vlastní proroctví a hledali, na jaký čas a na jaké okolnosti ukazují ty věci, které jim Bůh zjevil. Ale nebylo jim dáno, aby tomu porozuměli, protože tyto věci byly odhaleny teprve v posledním čase – s příchodem Krista je Bůh zjevil apoštolům a prorokům.

Ale na druhé straně můžeme vidět farizeje, kteří se setkali s Kristem a porozuměli tomu, že je tím, za koho se prohlašuje. Často je to vedlo k tomu, že chtěli Pána Ježíše zabít. Odmítali uznat Jeho vládu i Jeho mesiášský nárok. Když mluvil o svém věčném původu, buď se mu vysmáli, nebo se přímo rouhali. Když jim řekl, že Abraham se rozjásal, když viděl Jeho den (vzkříšení):

- *Židé mu řekli: ,Ještě ti není padesát a viděl jsi Abrahama?‘ Ježíš jim odpověděl: ,Amen, amen, pravím vám, dříve než se Abraham narodil, já jsem.‘ Tu se chopili kamenů a chtěli je po něm házet. (J 8,57-59)*

Je mnoho textů, které ukazují na Kristův věčný původ, což je jenom jiné vyjádření Kristova Božství. Jenom Bůh je věčný, jenom Bůh má svůj původ od pradávna, ode dnů věčných. Nikdo jiný, žádná stvořená bytost na sebe nemůže nic podobného vztáhnout. Andělé byli stvořeni prvního dne stvoření, a jásali, když Bůh zakládal zemi a upevňoval její pilíře. Člověk byl stvořen šestého dne. Ani andělé ani lidé na sebe nemohou vztáhnout Micheášova slova – jedině Kristus, Bůh, který přišel v těle.

- *Je bez otce, bez matky, bez předků, jeho dny nemají počátek a jeho život je bez konce. (Žd 7,3)*

To je ten vévoda, který se narodil v Betlémě, který již nyní vládne jak nad svým lidem, tak nade vším stvořením, neboť mu byla dána veškerá moc na nebi i na zemi. Před ním se skloní každé koleno na nebi, na zemi, i pod zemí, a k slávě Boha Otce bude každý jazyk vyznávat, že Ježíš Kristus je Pán. Dává se nám poznat jako ten, který říká:

- *Já jsem první i poslední, ten živý; byl jsem mrtev - a hle, živ jsem na věky věků. Mám klíče od smrti i hrobu. (Zj 1,17-18)*

On je počátek i konec. To je Mesiáš, který se narodil v judském Betlémě! A to nás vede ke třetímu bodu dnešního kázání:

III. Dílo narozeného Krista

Viděli jsme okolnosti narození Mesiáše, vysvětlili jsme si, proč se narodil v nejmenším z judských městeček, v Betlémě. Je to věčný Bůh, Otec věčnosti, Vládce pokoje. A Micheáš nám ukazuje, jak bude jednat se svým lidem:

- *I postaví se a bude je pást v Hospodinově moci, ve vyvýšeném jménu Hospodina, svého Boha, a budou bydlet bezpečně. (Mi 5,3)*

Zde je velmi zajímavé vyjádření. Postaví se a bude je pást. Jedná se o ekvivalent toho, co jsme viděli v první verši – vládnout. Podívejte se, co řekli Izraelci králi Davidovi, když za ním přišli do Chebrónu, aby ho udělali králem:

- *Už tenkrát, když králem nad námi byl Saul, vyváděl a přiváděl jsi Izraele ty. Tobě Hospodin řekl: ‚Ty budeš pást Izraele, můj lid, ty budeš vévodou nad Izraelem.‘ (2S 5,2)*

Pást a vládnout je totéž. Pastýř je vládce, vůdce. Pastýř je tím, kdo vede. A to znamená, že je také tím, kdo se stará, kdo pečuje, kdo sytí. Kdo vodí na klidná místa u vod na zelené pastviny. Micheáš nás vede k Hospodinovu pastýři, k dokonalému pastýři, který se vždycky postará o své ovečky. Který vyhledá zaběhnutou, ošetří zraněnou, nasytí hladovou. On je dobrý pastýř. Takový pastýř pokládá svůj život za své ovce. Ježíš je tím, kdo se stará. Podívejte se na to, jak dokonale se postaral o nás – vykoupil nás z otroctví hříchu, očistil nás od hříchu, dal nám nové srdce, do nitra nám vložil svého Ducha, kterým nás posvěcuje a uvádí nás skrze Něj do veškeré pravdy, abychom se sytili pravdou, Božím slovem. Dal nám své Slovo, Bibli, abychom měli hutný pokrm, shromáždil nás do společenství, kde nás zahrnuje svou láskou a naplňuje nás pokojem. Stará se o každý jednotlivý detail v našich životech – nejenom o duchovní věci, které jsem teď vyjmenoval, ale stará se úplně o všechno. Jeho péče je taková, že bychom to sami nikdy ani nevymysleli. Možná neodpovídá všem našim představám, ale vždy, když se nakonec

podíváme zpátky, musíme Mu vzdát chválu, protože Jeho zaopatření je skutečně dokonalé. Proto nám stále opakuje:

- *Všechnu ,svou starost vložte na něj', neboť mu na vás záleží. (1Pt 5,7)*

Ježíš je pastýř, který se stará, protože mu na nás záleží. Jsme totiž Jeho lidem, jsme jeho ovečkami, jsme těmi, které mu Otec daroval před stvořením světa, kvůli kterým se stal člověkem, aby na svém těle vzal na sebe naše hříchy a nesl Boží hněv.

Náš text říká: „Postaví se a bude je pást...“ Ono ‚postaví se‘ odkazuje na pastýře na stráži, na pastýře, který bdí, který bedlivě střeží svůj lid. Proto může Ježíš tak směle prohlásit:

- *... nezhynou navěky a nikdo je z mé ruky nevyrvé. (J 10,28)*

Skrze proroka Micheáše přichází ujištění pro Boží lid. Jejich Mesiáš se o ně postará. On je dokonalým pastýřem. David byl skvělým pastýřem. Když se postavil proti Pelištejci Goliášovi, král Saul ho zrazoval, ale:

- *David řekl Saulovi: „Tvůj služebník byl pastýřem ovcí svého otce. Když přišel lev anebo medvěd, aby odnesl ze stáda ovci, hnal jsem se za ním a bil jsem ho a vyrval mu ji z tlamy. Když se proti mně postavil, chytil jsem ho za dolní čelist a bil jsem ho, až jsem ho usmrtil. Tvůj služebník ubil jak lva, tak medvěda. (1S 17,34-36)*

To je pastýř, který se stará o své stádo. Ježíš je větší než David. Nepustí žádnou ze svých oveček. Nikdo je nemůže vyrvat z Jeho ruky. Neexistuje moc, která by mohla donutit Božího syna, aby vzdal třeba jen jediné ze svých ovcí. Nikdo z těch, za které zaplatil svou krví, neskončí v ohnivém jezeře, protože On je pastýř, který stojí na stráži, který koná své dílo

v našich životech a co začal, dovede až do konce (Fp 1,6). Je pastýřem, který se za nás jako náš velekněz ve dne v noci přimlouvá před Božím trůnem. A znovu je v našem textu odkaz na Kristovo Božství, protože je nám řečeno, že bude pást svůj lid v Hospodinově moci, v Hospodinově jménu. To je přesně způsob, jak Ježíš jednal. Učedníkům říká:

- *Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, který mě poslal, a dokonat jeho dílo. (J 4,34)*

To bylo možné jenom tak, že On a Otec jsou jedno (J 10,30). Je zde znovu odkaz na to, že Kristus musí být Božím Synem, že musí být pravým Bohem a jako potomek Davidův také plně člověkem. To je celá hloubka a význam zaslíbení, které čteme u proroka Micheáše. Co z toho vyplývá pro nás? Micheáš to říká uprostřed třetího verše:

- *... a budou bydlet bezpečně... (Mi 5,3)*

To je o pokoji, který přichází společně s poznáním Mesiáše, s porozuměním tomu, kdo je náš Král a jaké je Jeho dílo. Jestliže jste v Kristu, potom jste na nejbezpečnějším místě na světě. A je jedno, jestli budete uprostřed bouře, nebo války, jestli budete v zajetí Islámského státu nebo v jakékoliv život ohrožující situaci. Protože jestliže jste v Kristu, potom máte jistotu, že váš život je navěky skryt v Bohu. To neznamena, že bychom měli být lehkovážní nebo že bychom se měli bezstarostně vystavovat nebezpečí – to jistě ne. Ale znamená to, že náš Vévoda a náš Pastýř nás s naprostou jistotou dovede až do našeho nebeského domova, do příbytků, které pro nás nyní připravuje. V Novém

zákoně zní jako refrén slova: „Nebojte se.“ To je pevný Boží základ, který trvá:

- *„Pán zná ty, kdo jsou jeho“ a „ať se odvrátí od nespravedlnosti každý, kdo vyznává jméno Páně“. (2Tm 2,19)*

Bůh nás volá k tomu, abychom v pokoji s ujištěním od Ducha svatého spočinuli na tom nejbezpečnějším místě v tomto světě, tedy v náručí svého Pastýře, Krista. Jakékoliv jiné místo, i kdyby se nám zdálo sebevíc bezpečné, je místem, které vede přímo do záhuby. Mimo Krista není žádné skutečné bezpečí. Jenom v Něm a s Ním budeme bezpečně bydlet. Musíte se ujistit, milí přátelé, zda jste skutečně v Kristu. Věříte v Něj? Spoléháte cele na Něj? Je tím, v kom jste složili všechnu svou naději? Je Kristus, v něhož věříte, tím Mesiášem, kterého nám zjevuje Boží slovo? Jsou to vážné otázky, které si musíme klást stále znovu bez ohledu na to, jak dlouho věříme v Krista. Potřebujeme se ujistit, že jsme skutečně v Kristu, protože jenom tak si můžeme být jistí, že budeme v bezpečí. A pokud byste zjistili, že Kristus není Pastýřem vašeho života, prosím vás, abyste nečekali na nic a činili pokání, tedy litovali této své vzpoury proti Němu a cele se obrátili k Němu. Jenom tak je možné najít pokoj a bezpečí. Proč tomu tak je, důvod tohoto bezpečí, je vysvětlen v závěru třetího verše a v posledním bodě dnešního kázání – a je jím:

IV. Velikost narozeného Krista

Když Micheáš mluví o pastýři Izraele, říká, že:

- *... jeho velikost bude nyní sahat až do dálav země. (Mi 5,3)*

To je důvod, proč s Ním můžeme být a jsme v bezpečí. On je svrchovaný král, který vládne nad celou zemí. Je Králem svého lidu a tomuto lidu je také Pastýřem. Ale on je Králem až do dálav země. Jemu byla dána veškerá moc na nebi i na zemi (Mt 28,18). Nic se nevymyká této moci. Není to tak, jak mi napsal jeden čtenář Zápasu o duši, který tvrdí, že „zde na Zemi se neděje vše v souladu s Boží vůlí. Jinak řečeno: Bůh chce něco ale na Zemi se děje něco jiného.“ Pokud by Bůh byl takový, potom by nebyl ničím větším než nějakým lokálním božstvem, bůžkem, který nemá moc zachránit člověka, který není ani králem, ani pastýřem, který se stará o svůj lid. Pokud Bůh potřebuje svolení člověka k tomu, aby mohl konat svou vůli, potom je skutečným bohem člověk. Ale podívejte se do našeho textu! Co říká prorok Micheáš o Kristu? Jeho velikost bude sahat až do dálav země!

Nic se nevymyká Jeho vládě. To je důvod, proč může s jistotou říct, že „nikdo je nevytrhne z mé ruky“. A když říká nikdo, myslí tím nikdo. Pokud je v moci člověka vytrhnout se z ruky svého pastýře, jak někteří s oblibou tvrdí, potom je moc člověka větší než moc takového pastýře, potom je velikost člověka větší než velikost pastýře. Ale to je v přímém protikladu k tomu, co říká Micheáš o Mesiáši, který se narodí v Betlémě efratském.

To je náš Spasitel! To je Kristus, který byl zaslíben skrze proroka Micheáše před dvěma tisíci sedmi sty lety. To je Kristus, který se podle proroctví narodil v Betlémě, bez královských fanfár, mimo pozornost většiny světa. To je Kristus, který je tím dobrým pastýřem, který se stará o své ovečky, který chrání a který je bezpečně dovede do svého ovčince.

To je Kristus, jehož velikost budeme obdivovat a oslavovat celou věčnost a nikdy nedojdeme na konec, nikdy tím nebudeme nasyceni. Nikdo není nad Krista. Žalmista říká:

- *A panovat bude od moře až k moři, od Řeky do dálav země. (Ž 72,8)*

To je náš Pán, to je naše jistota, On je náš pokoj. Narození tohoto Krista si připomínáme – a spolu s narozením také Jeho druhý příchod, advent, kdy se zjeví:

- *... v slávě svého Otce se svými svatými anděly, a tehdy odplatí každému podle jeho jednání. (Mt 16,27)*

Jedny přijme do své slávy, protože jsou to Jeho ovečky, a pak už budeme navždy s Ním, zatímco druhé odmítne se slovy: „Jděte ode mě, kdo se dopouštíte nepravosti“ (Mt 7,23). A jejich údělem bude ohnivé jezero, když předtím skloní svá kolena před Jeho velikostí a slávou. Amen.

KRISTOVO LIDSTVÍ

Arthur W. Pink

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

Jak bylo výstižně řečeno:

„Správné nazírání na Krista jsou pro pravou víru nepostradatelné a pravá víra je nepostradatelná pro spasení. Klopýtnout v základu znamená, co se týče víry, ztroskotat docela; neboť Immanuel, Bůh s námi, je velikým Cílem víry, a proto je stejně zničující se mýlit jak v mínění o Jeho věčném božství, tak v mínění o Jeho posvěceném lidství. Existují stránky pravdy, které nejsou základní, ačkoliv mylný náhled na kteroukoliv stránku musí vést k potupení Boha v přímé úměře k její důležitosti a významu; jsou však jisté základní pravdy, a pokud člověk chybuje v nich, znamená to, že se navěky uchyluje k omylu, nevíře a černotě temnoty.“ (J. C. Philpot, 1859)

Znát Krista jako Boha, znát Ho jako člověka, znát Ho jako Bohočlověka, a to skrze Boží zjevení Jeho osoby, skutečně znamená mít věčný život v srdci. Ani nemůže být poznán jiným způsobem než prostřednictvím Božího a zvláštního zjevení.

- *Ale ten, který mě vyvolil už v těle mé matky a povolal mě svou milostí, rozhodl se zjeviti mně svého Syna, abych radostnou zvěst o něm nesl všem národům. (Ga 1,15-16)*

Imaginární pojetí Jeho osoby lze získat horlivým studiem Písem, ale zásadní poznání Jeho osoby musí být přijato shůry (Mt 16,17). Přirozený člověk může získat teoretickou a teologickou znalost Krista, ale spásné, duši proměňující poznání Jeho osoby (2K 3,18) předává Duch jen znovuzrozeným (1J 5,20).

- *Nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. (Fp 2,7)*

První část věty (a předešlý verš) jsme studovali v posledních dvou kapitolách. Dvě vyjádření, nad kterými uvažujeme nyní, vyvažují (a tím slouží k vysvětlení) prohlášení v šestém verši. Poslední věta sedmého verše je exegezí té, která ji předchází. „Stal se jedním z lidí“ se týká lidské přirozenosti, kterou na sebe Kristus vzal. „Způsob služebníka“ označuje pozici nebo stav, do kterého vstoupil. A tak „rovný Bohu“ se vztahuje k Boží přirozenosti, „způsob Boží“ značí Jeho projevenou slávu v Jeho postavení Pána všeho.

Lidství Krista bylo jedinečné

V celých dějinách nenajdeme analogii, Jeho lidství nemůže být ani připodobněno nějakému obrazu z přírody. Je nesrovnatelné nejen s naší padlou lidskou přirozeností, ale také přirozeností Adama před pádem. Pán Ježíš se narodil do okolností zcela odlišných od těch, ve kterých se nejprve nacházel Adam, ale hříchy a žaly Jeho lidu nesl už od prvního člověka. Jeho lidství nevzniklo prostřednictvím přirozeného narození (jako je to naše), ani zvláštním stvořením, jako bylo Adamovo. Lidství Krista bylo přímým zásahem Ducha svatého nadpřirozeně „počato“

(Iz 7,14) z panny. Bylo to „připraveno“ Bohem (Žd 10,5 ČSP); přesto byl „narozen z ženy“ (Ga 4,4).

Jedinečnost Kristova lidství se také projevuje v tom, že nikdy samo o sobě odděleně neexistovalo. Věčný Syn vzal na sebe (ve chvíli Mariina početí) lidskou přirozenost, ale ne lidskou osobu. Toto důležité rozlišení volá po pečlivém uvážení. „Osobou“ myslíme inteligentní bytost existující sama o sobě. Druhá osoba Trojice převzala lidskou přirozenost a dala jí existenci spojením se svou božskou osobností. Byla by to lidská osoba, kdyby nebyla spojená s Božím Synem. Ale pokud je s Ním spojená, nemůže být nazývána osobou, protože nikdy neexistovala sama o sobě jako ostatní lidé. Odtud síla toho, „což se z tebe svatého narodí“ (Lk 1,35 KRAL). Nebylo možné, aby Boží osoba přijala jinou osobu žijící samu o sobě do jednoty se sebou. Protože dvě osoby, zůstanou dvěma, a kdyby se staly jednou, byl by to rozpor. „... dal jsi mi tělo“ (Žd 10,5). „Mi“ značí Boží Osobu, „tělo“ přirozenost, kterou na sebe vzal.

Kristovo lidství bylo skutečné

- *„Protože děti spojuje krev a tělo, i on se stal jedním z nich... Proto musel být ve všem jako jeho bratří...“ (Žd 2,14 a 17)*

Převzal úplnou lidskou podstatu, ducha, duši a tělo. Kristus si nepřinesl svou lidskou přirozenost z nebe (jak někteří podivně a mylně vyvodili z 1. Korintským 15,47), byla utvořena jen z přirozenosti Jeho matky. Když si oblékl tělo a krev, oblékl si Kristus také lidské pocity, a tak se nelišil od svých bratrů, kromě hříchu.

„I když vždy prohlašujeme, že Kristus je Bůh, neztraťme nikdy přesvědčení, že je s největší jistotou také člověk. Není polidštěným Bohem ani zbožštělým člověkem; ale co se týče Jeho Božství, je to Božství čisté, rovnocenné a stejně věčné jako Otcovo; co se týče Jeho lidství, je dokonalé, podobné ve všech ohledech zbytku lidstva, kromě hříchu. Jeho lidství je skutečné, neboť se narodil. Byl v lůně panny, a když přišel čas, narodil se. Branou, kterou vcházíme do našeho prvního života, vešel i On. Nebyl stvořen ani proměněn, ale Jeho lidství bylo počato a zrozeno. Když se narodil, co do okolností Jeho narození, je zcela člověkem. Byl stejně tak slabý a křehký jako každé jiné děťátko. Nenarodil se jako král, ale jako člověk. Ti, kdo přicházeli na svět v mramorových sálech za starých časů, byli zavinuti do fialových rouch, a patřili, jak si obyčejní lidé mysleli, k vyšší rase. Ale toto Dítě bylo zabaleno do plátna a místo kolébky mělo jesle, aby tak vyšlo najevo opravdové lidství Jeho bytí.“

Jak roste, právě tento *růst* ukazuje, jak dokonalým člověkem je. Neocitá se během okamžiku v plném mužství, ale prospívá v moudrosti i v tělesném růstu a v přízni u Boha i u lidí. Když se z Něho stane dospělý muž, na čelo dostane společný cejch celého lidstva. „V *potu* své tváře budeš jíst chléb“ je společné dědictví nás všech, a Jemu se nedostává ničeho lepšího. Dílna tesaře nutně svědčí o Spasitelově lopotě, a když se stane kazatelem a prorokem, stále čteme taková výmluvná slova, jako jsou tato: „Ježíš, unaven cestou, usedl u té studny.“ Nacházíme Ho, jak se potřebuje občerstvit *spánkem*. Dřímá na přídi lodi, když je zmítána uprostřed bouře.

Bratři, pokud je znakem skutečného lidství *smutek* a „člověk je zrozen pro trápení a jiskry, aby létaly vzhůru“, pak Ježíš Kristus jistě drží ten nejoprávněnější důkaz, že je člověkem. Pokud je hlad a žízeň znakem toho, že nebyl stínem a Jeho lidství nebylo výmyslem, pak se vám nabízí. Pokud bude to, že se družil se svými přáteli a jedl a pil stejně jako oni, pro váš rozum důkazem, že nebyl nikým jiným než člověkem, vizte Ho, jak sedí jednou u slavnostní hostiny, jindy projevuje svou milost na svatební hostině a při další příležitosti má hlad a „nemá, kde by hlavu složil.“ (Ch. H. Spurgeon)

Ti, kdo zapírají původ skutečného lidství v Jeho matce, podřívají vykoupení. Jeho pravé synovství (Žd 2,11) jakožto našeho Příbuzného-Zachránce záviselo na skutečnosti, že své lidství obdržel od Marie. Bez toho by nikdy neměl přirozené ani právní spojení se svým lidem, které musí být v základu Jeho zástupného charakteru jako „posledního Adama“. Aby byl naším Zachránцем, nemohl si své lidství přinést z nebe ani nemohlo být v okamžiku stvořeno Bohem, ale muselo pocházet, stejně jako to naše, z lidské matky. Avšak s tímto rozdílem: Jeho lidství nikdy nebylo součástí Adamovy smlouvy a nezpůsobilo vinu ani poskvrnu.

Kristovo lidství bylo svaté

A to svojí podstatou, protože bylo „z Ducha svatého“ (Mt 1,20); zcela jistě, protože bylo ve spojení s Bohem, tím Svatým. Tato skutečnost je výslovně potvrzena v Lukášovi 1,35, „to Svaté (ČSP)“, což je protikladem tohoto: „Všichni jsme jako nečistý“ (Iz 64,5), a to protože jsme „zrozeni

v nepravosti“ a počati „v hříchu“ (Ž 51,7). I když se Kristus skutečně stal účastníkem naší přirozenosti, byl přesto „svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků a vyvýšený nad nebesa (Žd 7,26). Proto mohl říct: „... přichází vládce tohoto světa. Proti mně nic nezmůže“ (J 14,30). V Jeho čistém lidství nebylo nic, co by mohlo reagovat na hřích nebo satana.

Bylo opravdu pozoruhodné, když byl člověk stvořen podle Boží podoby (Gn 1,26). Pokloňte se však v úžasu a uctívání před úchvatnou blahosklonností Boha, který byl učiněn podle podoby člověka! Jak se tím projevuje velikost Jeho lásky a bohatství Jeho milosti! Stalo se to kvůli Jeho lidu a jejich spasení, že věčný Syn přijal lidskou přirozenost a ponížil se až ke smrti. Zakryl závojem svou slávu, aby odstranil naši hanbu. Následovníci takového Spasitele se zajisté musejí navěky zřít pýchy.

„Člověk Kristus Ježíš“ (1Tm 2,5) žil v tomto světě třicet tři let, a tak „vám zanechal příklad, abyste šli v jeho šlépějích“ (1Pt 2,21). „Hříchu neučinil“ a ani my bychom neměli (1Pt 2,22). „V jeho ústech nebyla nalezena lest“, ani v našich by neměla být (Ko 4,6). „Když mu spílali, neodplácel spíláním“ ani Jeho následovníci nesmí odplácet. Byl tělesně vyčerpaný, ale nevyčerpatelný ve svých dobrých skutcích. Zakoušel hlad a žízeň, a přesto nikdy nereptal. „Neměl zalíbení sám v sobě“ (Ř 15,3) ani my nesmíme (2K 5,15). Vždy konal to, co těšilo Otce (J 8,29). To musí být vždy i naším cílem (2K 5,9).

Z připravované knihy Střípky poznání Krista.

POZNÁTE JE PO OVOCI (Tt 1,15)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

Náš dnešní text jasně ukazuje, že na Krétě byli v církvi lidé, kteří v církvi učili, vedli, kázali, říkali druhým, co mají nebo nemají dělat, co je a není pravá zbožnost, a přesto tito lidé byli nevěřící. Náš text také ukazuje, že se tito lidé nejenom za věřící, za opravdové křesťany vydávali – oni dokonce byli sami o sobě hluboce přesvědčeni, že věřícími jsou. Z toho vyplývá jedna důležitá věc, na kterou se budeme dneska soustředit, jeden cíl, ke kterému směřuje náš dnešní text – a to je důležitost porozumění tomu, kdo je to křesťan. Toto porozumění patří k tomu nejdůležitějšímu v církvi. Pokud nemáme jasno v tomto bodě, nebudeme mít jasno v mnoha dalších. Tato základní pravda je jako pilíř, o který se opírá mohutná stavba. Malá chyba, malá odchylka, malá trhлина nebo nepevnost a celá stavba se zhroutí.

Apoštol Pavel píše Titovi a ukazuje mu, jak má odlišit křesťany od těch, kteří se možná za křesťany považují, jistě se za ně vydávají, ale ve skutečnosti jimi nejsou. Jeho popis těchto lidí, kteří jsou v církvi, začíná už ve verši deset, kde Pavel říká, že jsou to lidé, kteří se nepodřizují a vedou prázdné řeči a proto je potřeba zavřít jim ústa. Nedovolit jim mluvit, nedovolit jim učit, nedovolit jim trhat stádo. Tento popis se verš za veršem stupňuje a vrcholí v posledním verši první kapitoly. Ale už

v patnáctém verši Pavel jasně ukazuje, že lidé, o kterých mluví, jsou nevěřící, nejsou to křesťané. Pavlův popis ve verších 10-16 je veskrze negativní. Mnohem méně mluví o tom, kdo je křesťan a mnohem více mluví o tom, kdo křesťan není, jak křesťan nevypadá, co není křesťanům vlastní a podle čeho tedy můžeme rozpoznat opravdového křesťana od člověka, který se za křesťana považuje, ale není jím.

Tyto dva verše, které jsou dnes před námi, jsou nepochybně nejtemnějšími verši z celého listu, protože tady Boží slovo naprosto jasně odhaluje pravou podstatu lidí, kteří sice byli součástí krétské církve, ale nebyli součástí církve Kristovy. To je skutečná tragédie. Víte, nevěřící člověk, který je svým vyznáním neznaboh nebo modlář, si obvykle nic nedělá z Božího soudu. Jednoho dne bude velmi nepříjemně překvapen strašlivostí, palčivostí, intenzitou a hrůzou spalujícího žáru, do něhož bude uvržen. Ale tady se mluví o člověku, který ví o tomto soudu, ale je hluboce přesvědčen o tom, že jeho samotného se to rozhodně netýká. Zjištění takového člověka bude děsivé, protože v onen den uslyší od Pána ta hrozná slova: „Nikdy jsem vás neznal. Jděte ode mne, kdo se dopouštíte nepravosti“ (Mt 7,23).

Milovaní, nikdo z nás nechce slyšet taková slova. Nikdo z nás nechce být v kůži takového člověka. Proto je tak zásadní a důležité, abychom rozuměli tomu, kdo je to křesťan, abychom nebyli oklamáni podobnými lidmi, kteří se snažili oklamat křesťany na Krétě. Proto musíme zkoumat svá srdce. Proto musíme nechat dopadnout tento temný text na své vlastní životy, postavit ho před sebe jako zrcadlo, které nám ukáže, jak si

stojíme. Pojdme tedy do našeho textu a podívejme se nyní na první věc, která je řečena o křesťanech:

- *Čistým je všechno čisté. (Tt 1,15)*

V patnáctém verši začíná Pavel krátkým pozitivním popisem, přičemž všechno, co potom následuje až do konce šestnáctého verše, klade do protikladu k tomuto krátkému popisu.

Máme před sebou text, který se velmi často zneužívá k tomu, aby si lidé omluvili hříchy, aby si omluvili nebiblické jednání, aby si omluvili způsoby a praxi, které nevycházejí z Písma, ale často jdou přímo proti němu. Dobrým příkladem mohou být návrhy k evangelizaci, které jsem si přečetl na stránkách jedné denominace – byly tam věci jako „rozdávání světla“ (dávání svíček lidem před modlitebnou), „na pivo s knězem“ nebo „živé umění“ (dramatické představení na ulici). Mnozí lidé obhajují podobné věci právě tímto veršem. Ale pozor – tento verš nám neříká, že když jsme křesťané, nezáleží na tom, co děláme a jak žijeme, hlavně když to myslíme upřímně. Věřím tomu, že můžeme spolu s apoštolem Pavlem prohlásit: *Všechno je mi dovoleno*. A Pavel tato slova opakuje v listu Korintským (to byla církev, která asi mohla být dvojčetem té krétské církve) hned čtyřikrát. Ale nikdy ta slova nezní sama:

- *‘Všechno je mi dovoleno’ - ano, ale ne všechno prospívá. ‘Všechno je mi dovoleno’ - ano, ale ničím se nedám zotročit. (1K 6,12)*
- *‘Všechno je dovoleno’ - ano, ale ne všechno prospívá. ‘Všechno je dovoleno’ - ano, ale ne všechno přispívá ke společnému růstu. (1K 10,23)*

Totéž platí také v našem textu. Nestojí jen tak o samotě, ale patří do širšího kontextu. V druhé polovině první kapitoly Titovi jsou jenom dvě

kladná prohlášení – ve verši třináct, kde Pavel souhlasí s popisem Kréťanů, které bylo pera krétského básníka, který dosvědčil, že:

- *Kréťané jsou samí lháři, zlá zvířata, lenivá břicha. (Tt 1,12)*

A Pavel k tomu dodává, že to je pravdivé svědectví (v. 13). Druhým kladným prohlášením je naše věta z patnáctého verše. A všimněte si kontextu – je zde řeč o lidech, kteří nemají zdravou víru, drží se židovských bájí – podle toho, že tady byli lidé, kteří vyžadovali po křesťanech obřízku, by se mohlo zdát, že šlo o Židy, ale Židé kladli důraz na zákon, nikoliv na židovské báje. Spíš šlo o lidi, kteří byli ovlivněni židovstvím, židovskými rituály, jako byla obřízka, židovskými bájemi – s takovým tajemným nebo možná mystickým obsahem – a to byly věci, na kterých stavěli. Na základě těchto věcí potom vydávali příkazy, které Pavel nazývá příkazy lidskými (v. 14), kterými říkali křesťanům, jak mají křesťané žít, co mají dělat. Podobní lidé byli i v Kolosis, kde učili:

- *...neber to do rukou, nejez, nedotýkej se... (Ko 2,21)*

Apoštol k tomu dodává jasné a jednoznačné vysvětlení:

- *Jsou to lidské předpisy a nauky o věcech, které se použitím ničí. Vydávají se za moudrost jako zvláštní projev zbožnosti, sebeponižování nebo tělesné umrtvování, ale nic neznamenaají pro ovládání vášní. (Ko 2,22-23)*

Křesťan byl očištěn

Právě v tomto kontextu Pavel říká, že křesťan je čistý, a čistým je všechno čisté. Křesťané na Krétě byli pod tlakem lidí, kteří se je snažili

spoutat lidskými příkazy – to podle nich byla pravá zbožnost. Podobně v Efezu byli lidé, kteří:

- *Zakazují lidem ženit se a jíst pokrmy, které Bůh stvořil, aby je s děkováním požívali ti, kdo věří a kdo poznali pravdu. (1Tm 4,3)*

Podívejte se, jaké vysvětlení dal Pavel Timoteovi – napsal mu, že:

- *...všechno, co Bůh stvořil, je dobré a nemá se zavrhovat nic, co se přijímá s díkyvdáním. Vždyť je to posvěceno Božím slovem a modlitbou. (1Tm 4,4-5)*

Čistým je všechno čisté! Křesťané byli očištěni samotným Kristem. Jejich čistota nepostupuje zvnějšku dovnitř, protože neexistuje žádná vnější věc, která by mohla kohokoliv očistit také uvnitř. Křesťan byl očištěn zevnitř a tato vnitřní čistota nyní prostupuje na povrch – u někoho ve větší a u někoho zatím v menší míře, ale přijde den, kdy se vrátí náš Pán a my mu půjdeme vstříc a dostaneme nová těla, která budou čistá, jako On je čistý, na kterých nebude ani špetka hříchu a ta vnitřní čistota bude zářit ven.

Kristova krev byla prolita za hříchy jeho lidu – tou krví byl Boží lid na kříži Golgoty očištěn. Potom Duch svatý přináší do životů lidí toto očištění, když slyší evangelium, slovo pravdy, a dává jim nové srdce, takže mohou skutečně zakoušet toto očištění. Stává se to jejich vlastní zkušeností. Je to chvíle, kdy člověk naprosto jasně vidí ohavnost hříchu a kdy poprvé v životě z celého – Duchem svatým obnoveného – srdce touží po čistotě a svatosti. Je to okamžik, kdy se člověk spolehne na Kristovu dokonanou oběť a díky víře v Krista se odvrací od svých hříchů,

činí pokání, lituje své vzpoury proti Bohu a vydává se na cestu následování Krista.

Moji milí, je toto také vaše osobní zkušenost? Uvěřili jste, že Ježíš Kristus je dostatečnou obětí za vaše hříchy? Spoléháte se cele na Jeho dílo na kříži? Byli jste očištěni? Pokud to tak není, musíte činit pokání, litovat své vzpoury proti Bohu, protože v ní stále ještě žijete a musíte věřit v Krista. To je příkaz a to je povinnost, která se ukládá všem lidem na celém světě. Proste Boha o milost a slitování, proste Ho, aby obnovil vaše srdce a dal vám víru a s ní i milost k pokání. Na místě Kristově vás prosím, dejte se smířit s Bohem.

A pokud jste uvěřili v Ježíše Krista, potom se radujte a žijte s důvěrou v Něj a ve víře v Jeho oběť na kříži. On očistil vaše srdce a to znamená, že jste čistí.

- *Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni uzří Boha. (Mt 5,8)*

Křesťanovi je všechno čisté

Čistým je všechno čisté! Je-li čisté srdce, potom bude všechno čisté. Pán Ježíš to dobře vysvětloval farizeům, kteří se snažili očišťovat se zvenčí, takže dávali pozor, aby se nedotkli něčeho, co by je mohlo znečistit, očišťovali poháry, číše a nádoby a dělali spoustu dalších věcí, ale to, co zanedbávali, bylo jejich vlastní srdce. A tam je ten zásadní problém:

- *Nic, co zvenčí vchází do člověka, nemůže ho znesvětit; ale co z člověka vychází, to jej znesvěcuje. ... Z nitra totiž, z lidského srdce, vycházejí*

zlé myšlenky, smilství, loupeže, vraždy, cizoložství, chamtivost...
(Mk 7,15.21-22)

To není nic nového – to je učení Starého zákona:

- *Především střež a chraň své srdce, vždyť z něho vychází život. (Př 4,23)*

A pokud je v srdci život, pokud je srdce očištěné Kristem, potom žádné vnější věci, žádné skutky, obřady, žádné zkušenosti nebo rozlišování čistého a nečistého nemůže k vaší čistotě nic přidat.

Jsou lidé, kteří rozlišují pokrmy na čisté a nečisté a budou vám tvrdit, že když budete jíst vepřové maso, budete pro Boha nepřijatelní, protože se tím poskvrníte. Jiní se vás budou snažit přesvědčit o tom, že jsou svatá a nesvatá místa – na jedněch budete blíž k Bohu a na druhých s vámi Bůh nebude mluvit. Židé byli pohoršeni, když Ježíš hodoval s celníky, kterými opovrhovali a pokládali je za nečisté, nebo když Ježíšovi umyla nohy nevěstka. Farizeus, který s ním seděl u stolu, si v duchu říkal, že ten člověk nemůže být prorok, protože jinak by takové věci nedovolil. Další lidé rozlišují svaté a nesvaté dny a tvrdí, že nějaký den – pro někoho sobota, pro jiného neděle – vás může přiblížit k Bohu, protože prý vás posvětití. Jako kdyby vás nějaký den mohl učinit více svatými, jako kdyby nějaká vnější věc byla mocnější než Kristova prolitá krev. A víte co? Farizeové a velekněží byli plní hněvu na Ježíše a jejich srdce byla naplněná touhou zavraždit Ho. Ale protože neměli právo to udělat, šli za Pilátem, který to právo měl a šli za ním s jediným cílem – aby bez jakýchkoliv důkazů odsoudil Syna člověka k ukřižování. Ale když přišli před Pilátův dům, chtěli být tak čisti, že nevstoupili na nádvoří toho domu, protože to bylo nádvoří pohana a oni by se mohli poskvrnit tím, že

by se dotkli dlažební kostky, na kterou šlápla pohanská noha. Ale jejich srdce, jejich mysl, celý jejich vnitřní člověk byl naplněn jednou jedinou věcí – a to byla úkladná a krutá vražda! Proto nám Ježíš s takovou naléhavostí připomíná:

- *Světlem tvého těla je oko. Je-li tvé oko čisté, i celé tvé tělo má světlo. Je-li však tvé oko špatné, i tvé tělo je ve tmě. Hleď tedy, ať světlo v tobě není tmou. (Lk 11,34-35)*

Křesťané, byli jste očištěni – ne svou vlastní silou ani svými zásluhami, ale Ježíšem Kristem, proto nehledejte svou čistotu jinde a nenechte svést lidmi, kteří vás matou, že musíte dělat to či ono, abyste byli čistější. Čistým je všechno čisté. To je první a jediný pozitivní obraz křesťana v našem textu. Všechny další obrazy, které následují, jsou negativní...
(Pokračování příště.)

LEPŠÍ NADĚJE (ŽD 7,11-19)

Steven Cole

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

V roce 1903 si kdesi v Rusku kdosi všiml vojáka, který hlídkoval na místě, kde k tomu evidentně nebyl žádný důvod. Když se ho zeptali, proč tam stojí, odpověděl, že jenom plní rozkazy. Zeptali se tedy velitele stráže, ale ani on nevěděl, proč by tam měla hlídka stát. Postupně se s touto otázkou dostali až k samotnému carovi, ale ani on to nevěděl! Proto nařídil, aby někdo odpověď vypátral, a nakonec se zjistilo, že na tom místě zasadila v roce 1776 Kateřina Veliká keř růží a postavila k němu hlídku. Keř uhynul už před nějakými osmdesáti lety, ale hlídka tam pořád stála. Tradice se mění těžko! A zvlášť těžko se mění náboženské tradice, protože lidé trvají na tom, že je zavedl Bůh.

Židé správně věřili, že tradice a praxe mojžíšovského zákona jsou něčím, co téměř patnáct století před Kristovou dobou nařídil Bůh. Zákon stál v samotném středu židovské společnosti. Jejich životy byly uspořádány kolem sobotních pobožností a výročních slavností. Uctívání v chrámu probíhalo pod dohledem a podle pokynů kněží a levitů. Pravidla pro oběti a obřadní očišťování byla všechna vyjmenována v Zákoně. Tyto zákony a obyčeje byly zakořeněny velmi hluboko.

Zpochybňovat správnost těchto zvyklostí znamenalo dát v sázku vlastní život! Štěpána, prvního křesťanského mučedníka, jeho protivníci obviňovali: „Tenhle člověk znovu a znovu mluví proti tomuto svatému místu i proti Mojžíšovu zákonu. Na vlastní uši jsme slyšeli, jak řekl, že Ježíš Nazaretský zboří tento chrám a změní ustanovení, která nám dal Mojžíš“ (Sk 6,13-14). Pavlovi protivníci křičeli: „To je ten člověk, který všude všechny učí proti vyvolenému lidu, proti Zákonu a proti chrámu“ (Sk 21,28). I mnozí Židé, kteří vyznali víru v Krista, byli nadále „nadšenými zastánci Zákona“ (Sk 21,20).

Autor Listu Židům tedy stojí před nezáviděníhodným úkolem pokusit se přesvědčit své židokřesťanské čtenáře o tom, že Zákon i lévijské kněžství, které je s ním nerozlučně spjato, jsou nyní zastaralé a že jsou zrušeny, protože byla zavedena mnohem lepší Nová smlouva a kněžství Ježíšovo. Říká o Zákoně pár mimořádně radikálních věcí: je neúčinný, neúčelný a nic nepřivedl k dokonalosti (7,18-19). Kvůli těmto problémům byl zrušen a vystřídán (7,12.18). Rýsuje mezi judaismem a křesťanstvím zřetelnou dělicí čáru. Nedá se z nich namíchat stejnorodá směs. Autor nechce, aby se jeho čtenáři vraceli ke starému židovskému způsobu uctívání, jako by byl sám o sobě dost dobrý. I kdyby pro svou víru měli trpět pronásledování, musí vytrvat, protože Ježíš přinesl *lepší* naději, „jejíž mocí přistupujeme až k Bohu“ (7,19). I toto prohlášení bylo radikální. Jak jsem řekl minule, každý Žid věděl, že prostě nepřipadá v úvahu jen tak si zajít za Bohem do svatyně svatých na kus řeči! Lévijský systém byl navržen tak, aby uctívající věřící udržel v bezpečné

vzdálenosti od Boha, aby je nemusel zahubit. Do svatyně svatých směl vstoupit jen velekněz, a to jen jednou ročně na den smíření.

Když tedy autor zdůrazňoval, že máme Ježíšovým prostřednictvím přicházet až k Bohu (4,14-16; 6,19-20; 7,19; 10,19-22), byla to pro křesťany ze židovského prostředí ohromující představa. V našem oddílu vysvětluje, že: Nová smlouva a Ježíšovo kněžství jsou nadřazeny Zákonu a lévijskému kněžství, protože nám umožňují přijít do Boží blízkosti.

Protože tu autor předkládá souvislou argumentaci, budeme se důsledně držet textu. Ten je rozdělen do dvou částí: v 7,11-14 autor ukazuje, že Zákon a lévijské kněžství stojí níže, protože nemohly nikoho přivést k dokonalosti, zatímco v 7,15-19 ukazuje, že Nová smlouva a Ježíšovo kněžství podle řádu Melchisedechova stojí výše, protože nám zajišťují možnost přicházet až k Bohu.

1. Zákon a lévijské kněžství stojí níže, protože nemohly nikoho přivést k dokonalosti (7,11-14).

V celém Listu Židům zdůrazňuje autor myšlenku *dokonalosti* či přivádění k dokonalosti. Tato dokonalost neznamena, že je člověk bez závady a bez chybičky. Popisuje spíš „stav, v němž je člověk přijatelný pro Boha“. (Leon Morris: *The Expositor's Bible Commentary* [Zondervan], ed. Frank Gaebelin, sv. 12, s. 66.) Přivést k dokonalosti znamená „uvést někoho do postavení, ve kterém může před Boha předstoupit či před ním stát“ (Gerhard Delling: *Theological Dictionary of the New Testament* [Eerdmans], ed. Gerhard Friedrich, přel. Geoffrey Bromiley, sv. 8, s. 82.) Autor opakovaně říká, že Zákon toho nebyl schopen (7,11.19; 9,9; 10,1).

Co ale nedokázal Zákon, to vykonal Kristus: „Tak jedinou obětí navždy přivedl k dokonalosti ty, které posvěcuje“ (10,14). Autor ukazuje nedostatečnost Zákona a lévijského kněžství ve třech bodech:

A. Kdyby bylo lévijské kněžství dokonalé, Bůh by neohlašoval zavedení nového kněžského řádu Melchisedechova (7,11).

Nesmíme zapomínat, že Židé pokládali Mojžíšův zákon a jím předepsaný obětní systém za posvátný a prakticky nedotknutelný. Kněžství bylo základem Zákona v tom smyslu, že obětní systém, který byl v samotném jádru Zákona, nemohl bez kněží fungovat. Kritik by mohl autorovi říct: „Mojžíšův zákon a lévijské kněžství přišly pět set let *potom*, co se Melchisedech setkal s Abrahamem. Je provozováno celá staletí, a ne při jedné jediné příležitosti, když byl Melchisedech knězem pro Abrahama. Tak jak můžeš tvrdit, že Melchisedechovo kněžství je větší než lévijské?“

Autor na tuto námitku odpovídá tím, že cituje Žalm 110, který David napsal v době největšího rozkvětu lévijského kněžství. V tomto zřetelně mesiášském žalmu David předpovídá, že ten, kdo zasedne po Boží pravici jako král, bude také knězem podle řádu Melchisedechova.

Autor tedy namítá: kdyby lévijské kněžství a Mojžíšův zákon byly dost dobré, proč by Bůh předpovídal tohoto nového kněze podle řádu Melchisedechova? Philip Hughes upozorňuje, že jistá židovská sekta, která žila v prvním století u Mrtvého moře, „vyhlížela příchod dvou mesiášských postav: jedné kněžské („pomazaný Áronův“) a druhé laické a

královské („pomazaný Izraele“)...“ (P. Hughes: *A Commentary on the Epistle to the Hebrews* [Eerdmans], s. 255-256.) Hlavou národa by byl kněžský mesiáš, zatímco královský mesiáš z Davidova rodu by mu byl podřízen. Hughes uvažuje o tom, že původní čtenáři Listu Židům mohli být ovlivněni tímto nebo podobným učením, a v tom případě by byl autorův závěr, že Ježíš spojuje na základě vyššího kněžského řádu Melchisedechova obě role v jedné osobě, zvláště na místě.

B. Zákon a kněžství jsou spojeny tak, že změna kněžství s sebou nutně nese i změnu zákona (7,12).

V tomto verši ukazuje autor radikální důsledky změny v kněžství: změna kněžství nutně vyžaduje také změnu zákona. A zase: abychom to pochopili, musíme mít na paměti, že pro svědomitého Žida bylo něco takového nemyslitelné. Mojžíšův zákon byl skalním podložím židovského náboženství a kultury. Jak si někdo vůbec může dovolit jenom *mluvit* o tom, že by bylo potřeba Zákon něčím nahradit? Autor listu ale tvrdí, že Zákon a lévijské kněžství byly tak těsně provázány, že vyměnit kněžství a přitom nevyměnit Zákon prostě nepřipadá v úvahu.

To nás vrhá rovnou doprostřed té nejožehavější teologické záležitosti v celém Písmu, a tou je otázka, jaký vztah máme mít my, věřící Nové smlouvy, k Zákonu staré smlouvy. Máme poslouchat starozákonní přikázání? Četl jsem knihu *Five Views on Law and Gospel* (Čtyři pohledy na zákon a evangelium) [Zondervan] od Grega Bahnsena, Waltera Kaisera, Jr., Douglase Mooa, Waynea Stricklanda a Willema VanGemerena. Napřed každý autor hájí své stanovisko, které pak ostatní

čtyři kriticky hodnotí. Představují spektrum od teonomistického pohledu (Bahnsen), že Zákon je pro dnešní věřící velmi závazný, až po dispenzační (Strickland) a upravený luteránský pohled (Moo), že novozákonní věřící pod Zákonem staré smlouvy v žádném smyslu nejsou. Dočetl jsem knihu s dojmem, že každý pohled má v něčem pravdu, ale všechny mají své slabiny. Nebyl jsem schopen vyhlásit jednoznačného vítěze.

Reformovaní teologové většinou dělí Mojžíšův zákon do tří částí: občanský zákon (pro Izrael jako národ s teokratickým zřízením), obřadní zákon a mravní zákon. Říkají, že nejsme pod prvními dvěma částmi zákona, ale že Boží mravní zákon vyplývá ze samé jeho podstaty, takže je stále v platnosti. Na desatero přikázání se dívají jako na shrnutí mravního zákona, vyjadřující podrobnosti dvou velkých přikázání: „miluj Boha“ (přikázání první až čtvrté) a „miluj svého bližního“ (přikázání páté až desáté).

V reformovaném táboře se diskutuje o tom, jak se na nás vztahuje čtvrté přikázání (svěcení dne odpočinku). Někteří považují za křesťanský sabbat neděli, s přísnými pravidly pro to, co lze či nelze dělat. Jiní pokládají čtvrté přikázání za duchovně naplněné v Kristu (Žd 4). Upozorňují na to, že zbylých devět přikázání je opakováno v novozákonních listech, ale přikázání o sobotě je vynecháno, a dokonce se zdá, že je mu upírána důležitost (Ř 14,5-6; Ga 4,10; Ko 2,16-17). Ačkoli tedy určité *principy* přikázání o sabbatu platí i dnes, starozákonní nařízení o sabbatu se nás netýkají. (To je v podstatě můj názor; srovnej moje kázání “God’s Day of Rest” [Boží den odpočinku] na oddíl z Genesis 2,1-3, na webových

stránkách našeho sboru.) Jiní ovšem poukazují na to, že Bible občanské, obřadní a mravní stránky zákona nerozlišuje (F. F. Bruce, *Commentary on the Epistle to the Hebrews* [Eerdmans], s. 145).

Židé viděli Zákon jako jeden celek. Nedá se rozdělovat na různé druhy, protože nařízení těchto druhů jsou všechna smíchána dohromady, často v jednom a tomtéž kontextu. Proto musíme říct, že buď jsme stále pod celým Zákonem (navzdory tomu, co říká Pavel a autor Listu Židům), nebo nejsme pod Zákonem vůbec, protože byl naplněn a překonán v Kristu.

K tomuto pohledu se hlásí dispencionalisté a zastánci teologie Nové smlouvy. Aniž bychom se pokoušeli tuto při rozhodnout (a já si opravdu zdaleka nejsem jistý, *jak* by měla být rozhodnuta!), můžeme říct, že v našem textu autor vidí *přinejmenším* zákony upravující kněžství a řád obětí jako *přinejmenším* změněné Ježíšem Kristem. Ježíš Kristus nepochází z kněžského lévijského rodu. Celý tento systém přístupu k Bohu prostřednictvím kněží a obětí byl zrušen.

Až dosud tedy ukázal, že kdyby bylo lévijské kněžství bez chyby, Bůh by neoznamoval zavedení nového kněžského řádu Melchisedechova. Kněžství je navíc svázáno se Zákonem, takže se změnou kněžství se změnil i zákon.

C. Melchisedech a Ježíš evidentně nejsou z kmene Léviho, a tudíž musí představovat nový kněžský řád (7,13-14).

Autor konstatuje obecně známou věc, totiž že Ježíš nebyl z kmene Léviho, ale z Judy. Nazývá Ježíše titulem „náš Pán“, který jinak používá

pouze ve verši 13,20 (ve 2,3 je pouze „Pán“). Chce, abychom si uvědomili, že Ježíš není jen nějaký další lidský kněz, ale že je „náš Pán“, Bůh v lidském těle. Slovo přeložené „pocházel“ znamená doslova „vzešel“ a je narážkou na Mesiáše (viz Lk 1,78: „Vycházející z výsosti; Mal 3,20 (4,2 KR): „vzejde slunce spravedlnosti“; 2Pt 1,19: „dokud ... jitřenka vám nevzejde v srdci“). Verše 7,11 a 15 mluví o příchodu *jiného* kněze, a toto slovo v řečtině znamená „jiný odlišného druhu“. Ježíš je *jediným* knězem, který zastupuje Melchisedechův řád. Jak opět podotýká Hughes (s. 260), pokud autor čelí falešnému učení kumránské sekty, podle kterého mají přijít dva mesiášové, jeden z kněžského kmene Léviova, druhý z královského kmene Judova, pak zde svým prohlášením tento omyl napravuje. Ježíš je v jedné osobě jak králem, tak knězem podle řádu Melchisedechova. Staré lévijské kněžství bylo zrušeno.

Jeho hlavní myšlenkou v 7,11-14 je tedy to, že Zákon a lévijské kněžství stojí níže, protože nikoho nemohly přivést k dokonalosti. Adresáti listu se nesmějí vracet zpátky k judaismu! Dále pak ukazuje, že:

2. Nová smlouva a Ježíšovo kněžství stojí výše, protože nám umožňují přijít do Boží blízkosti (7,15-19).

I zde probíhá jeho argumentace ve třech krocích:

A. Ježíšovo kněžství stojí výše, protože jeho základem je moc nezahubitelného života (7,15-17).

Požadavky kladené na lévijského kněze byly všechny čistě zevnější. Lévijské kněží byli vybíráni výhradně na základě svého tělesného původu

a nepřítomnosti určitých tělesných vad (Lv 21,16-23). Také obřady, jimiž byli ustanovováni, byly zevnější: zahrnovaly oblečení kněžského roucha, omývání vodou, očišťování oběti a jiné (viz Ex 29).

Ale Ježíš se stal knězem, jako byl Melchisedech, na základě čehosi vnitřního, a sice na základě „moci nepomíjejícího života“ (7,16). Tajemné mlčení, kterým záznam Genesis Melchisedechův život obestírá, zdánlivě naznačuje, že „jeho dny nemají počátek a jeho život je bez konce“ (7,3). Melchisedech byl však jen předobrazem Ježíše, který je věčný doopravdy. „V něm byl život...“ (J 1,4). I když zemřel pro naše hříchy, hrob ho nemohl udržet. Vstal z mrtvých, žije a je naším knězem navěky! Nic ho o tento úřad nemůže připravit. Dokud tam v nebi pro nás je (a to je navěky!), můžeme jeho prostřednictvím přicházet až do Boží blízkosti!

B. Stará smlouva a lévijské kněžství jsou zrušeny, protože byly neúčinné a neužitečné (7,18-19a).

„Zrušit“ zde znamená v právním smyslu „anulovat“. Neúčinnost a neužitečnost Zákona nespočívá v zákoně samém. Jak vysvětluje Pavel (Ř 7,12): „Zákon je ... sám v sobě svatý a přikázání svaté, spravedlivé a dobré.“ Problém je spíš ve slabosti hříšného těla, které Zákon nedokáže dodržovat (Ř 7,13-14; 8:3). Jedním z důvodů, proč Bůh vydal zákon, bylo ukázat nám beznadějnou hříšnost našeho srdce (Ř 5,20; 7,13). Vzhledem k tomu neměl nikdy za úkol přivádět hříšníky blíž k Bohu. Tohle má autor na mysli, když říká, že zákon „nic nepřivedl k dokonalosti“ (7,19a). Hříšníkům pouze zabraňoval ve vstupu do svatyně svatých. A oběti předepsané Zákonem nemohly nikdy úplně očistit hříšníkovo svědomí

ani odstranit jeho hříchy (10,1-4). V tom případě vám může připadat divné, jak mohl David opěvovat požehnání, kterého se dostává člověku, „z něhož je nevěrnost sňata, jehož hřích je přikryt“ (Ž 32,1)? Jak může žalmista říkat: „Mně však v Boží blízkosti je dobře...“ (Ž 73,28)? Jak vysvětluje F. F. Bruce (s. 149), tato požehnání byla lidem víry vždy k dispozici. „Tyto zkušenosti však nesouvisely s lévijskými rituály a s áronovským kněžstvím. Celý systém uctívání, který byl s těmito rituály a kněžstvím spojen, byl vypočítán spíš na to, aby člověka udržel v bezpečné vzdálenosti od Boha, než na to, aby ho k němu přivedl blíže.“ A to nás přivádí ke třetímu kroku autorovy argumentace:

C. Nová smlouva a Ježíšovo kněžství nám dávají lepší naději, v níž přicházíme do Boží blízkosti (7,19b).

„Lepší nadějí“ je míněn Ježíš, „ručitel lepší smlouvy“ (7,22), to jest Nové smlouvy (8,6-13). Autor hodlá toto téma přicházení do Boží blízkosti vysvětlit podrobněji v 10,19-22, kde říká: „Když tedy, bratři, máme smělou důvěru, že smíme vstoupit do svatyně Ježíšovou krví, cestou novou a živou, kterou nám otevřel skrze oponu, to jest skrze své tělo, a když máme velikého kněze nad domem Božím, přistupujme [před Boha (ČEP)] ...“ (KMS).

Autor listu miluje slovo „lepší“. Používá ho (v řeckém originále) dvanáctkrát. (V celém Novém zákoně se vyskytuje osmnáctkrát.) Ježíš je lepší než andělé (1,4 (1)). Autor je ohledně svých čtenářů přesvědčen o lepších věcech (6,9 (2) KMS, NBK, KR). Nová smlouva je lepší smlouva (7,22 (3); 8,6 (4) KMS, NBK, KR) s lepšími zaslíbeními (8,6 (5)). Ježíš je

lepší oběť (9,23 (6) KMS, NBK, KR) a jeho krev mluví lépe než krev Ábelova (12,24 (7) KMS, NBK, KR). Křesťané mají v nebi lepší bohatství (10,34 (8)). Lidé víry proto hledají lepší vlast, tu nebeskou (11,16 (9)).

Čeká nás lepší vzkříšení (11,35 (10)). Bůh pro nás připravil něco lepšího než pro svaté Starého zákona (11,40 (11)). A tady (7,19 (12)) máme lepší naději, která nás přivádí do Boží blízkosti. Autor chce říct: když máte něco lepšího, proč se vracet k něčemu horšímu? Možná nostalgicky vzpomínali na „staré dobré časy“; přitom ale ztráceli ze zřetele, že to, co mají nyní v Kristu, je daleko lepší než cokoli, co mívali v judaismu. To, na co se svatí Starého zákona těšili, oni dostali! Díky Kristově lepší oběti jsou nám úplně odpuštěny hříchy. Nemusíme čekat na nádvoří, zatímco za nás kněz obětuje ve svatyni svatých. Máme za oponou velekněze, který nás zve, abychom přišli blíž, až k samotnému Božímu trůnu, který je trůnem milosti, a obdrželi milost a pomoc právě ve chvíli, když je potřebujeme!

Závěr

Možná si říkáte: „No, to je určitě báječné pro Židy, kteří byli v pokušení vrátit se k judaismu. Ale mně nic takového nikdy ani nenapadlo. Co to má společného se mnou?“

Za prvé: Měli byste si být jisti, že opravdu rozumíte tomu a že se opravdu radujete z toho, že jste byli pro Boha učiněni přijatelnými výhradně díky tomu, co udělal Ježíš, a ani trochu díky tomu, co jste udělali vy. Všechna náboženství na světě s výjimkou biblického křesťanství učí, že pro to, aby byl člověk pro Boha přijatelný, musí něco

udělat. Dokonce i církev římsko-katolická učí, že nemůžete být ospravedlněni samotnou milostí skrze samotnou víru v samotného Krista, ale že musíte ke své víře v Krista připojit dobré skutky, abyste získali zásluhy pro nebe. (Viz *Sacro sancti et oecumenici concilii Tridentini canones et decreta* [Kánony a dekrety přesvatého a všeobecného tridentského koncilu], zasedání 6., kánony č. 9, 12, 24.)

Pavel ale říká (Ř 4,4-5) víc než jasně, že jsme zachráněni Boží milostí (*nezasloužená* laskavost) zcela bez ohledu na cokoli, co děláme: „Kdo se vykazuje skutky, nedostává mzdu z milosti, nýbrž z povinnosti. Kdo se nevykazuje skutky, ale věří v toho, který dává spravedlnost bezbožnému, tomu se jeho víra počítá za spravedlnost.“ Pokud správně chápete, co Pavel říká, vaší první reakcí bude: „Takže máme dále žít v hříchu, aby se rozhojnila milost?“ Pavel s takovou reakcí počítal (Ř 6,1), a proto to výslovně popřel. Nicméně tato myšlenka by nám měla aspoň blesknout hlavou, pokud chápeme tu radikální povahu spasení *pouze* Boží milostí. Pokud se snažíte přicházet do Boží blízkosti tím, že se snažíte si to zasloužit čímkoli, co děláte, znamená to, že nechápete evangelium.

Za druhé: *Měli byste si být jisti, že opravdu těžíte a radujete se z té velké výsady přicházet blíž k Bohu prostřednictvím krve Ježíše Krista. Jste-li díky tomu, co pro vás Ježíš udělal, usmíření pro čas i pro věčnost s Bohem, máte „lepší naději“.* Měli byste být plni naděje v Bohu (Ř 15,13). Ať čelíte jakýmkoli každodenním problémům, bez ohledu na to, jestli jsou triviální nebo zásadní, stále máte přístup do Boží přítomnosti prostřednictvím Ježíšovy krve. *Přijďte blíž!*

Když Donald Grey Barnhouse studoval ve Francii, pracoval jako pastor v malém evangelickém sboru ve Francouzských Alpách. Každý týden, když šel do sousední vesnice, potkával místního kněze, který šel opačným směrem. Často se zastavili na kus řeči, a tak se spřátelili.

Při jedné příležitosti se ho kněz zeptal, proč se protestanté nemodlí ke světcům. „A proč bychom měli?“ zeptal se Barnhouse. Kněz začal vysvětlovat a ilustroval to na příkladu, jak se člověk jako Barnhouse může dostat k rozhovoru s prezidentem Francie. Může jít za některým členem vlády, kterému se možná podaří vyjednat mu přístup do prezidentovy kanceláře, takže by se Barnhouse mohl s prezidentem setkat. Kněz, s triumfálním úsměvem na rtech, patrně předpokládal, že jednoduchost a jasnost jeho argumentu vylučuje jakoukoli možnost nesouhlasu.

Barnhouse mu na to řekl: „Dejme tomu, že jsem prezidentův syn. Bydlím s ním v prezidentském paláci. Když jde do úřadu, vstanu od snídaně a dám mu pusu na rozloučenou. Potom se vydám na ministerstvo vnitra a tam si u čtvrtého tajemníka druhého náměstka, domluvím schůzku s ministrem. A když se dostanu do jeho kanceláře, požádám ho, jestli bych si mohl promluvit se svým *papá*.“

Jeho přítel zůstal jako omráčený, když Barnhouse dodal, že je Božím dítětem, dědicem a spoludědicem Kristovým, a že má tedy k Otci bezprostřední přístup. (Donald Grey Barnhouse: *Let Me Illustrate* [Revell], s. 15-16). To je naše veliká výsada díky Ježíši, našemu knězi navěky podle řádu Melchisedechova.

Otázky k diskusi

1. Co to znamená, že nejsme pod Zákonem (Ř 6,14; Ga 5,1-4)?
Musíme stále ještě poslouchat Desatero přikázání?
2. Proč Bůh vydal Zákon, když je Zákon nedokonalý, neúčinný a neužitečný?
3. Máme u nás nějaké křesťanské tradice, které bychom měli znovu posoudit a případně je odložit? Pokud ano, které to jsou?
4. Diskutujte: Pokud vám hlavou nebleskne: „hřešme směle, aby se rozhojnila milost,“ pak evangelium nechápete.

SMLOUVA KRVE (GN 15,1-21)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Dobré den a pokoj vám. Vracíme se do knihy Genesis a před námi je jedna z nejdůležitějších kapitol této knihy. Naplno se zde odhalují dvě věci, které tvoří základ spasení člověka. Tyto věci můžeme nalézt i v předchozích kapitolách knihy Genesis – dokonce jsou přítomné od okamžiku pádu a byly připraveny a naplánovány dávno před stvořením světa. Jedná se o ospravedlnění z víry a jedná se o smlouvu krve nebo smlouvu oběti, smlouvu, která byla zpečetěná krví. Pojdme nyní přečíst Gn 15.

V této kapitole se poprvé v Bibli objevuje slovo věřit, což je klíčové slovo, které se týká našeho spasení. Znovu si musíme zopakovat, že to není tak, že by zde víra nebyla již předtím, ale teprve na tomto místě v Písmu je na ní jasně poukázáno. Totéž můžeme říci také o spravedlnosti. Nový zákon nám ukazuje, že dávno před Abrahamem zde byli lidé, kteří věřili a byli spravedliví, ale teprve v Genesis 15 je nám to zjeveno úplně otevřeně.

- *Ábel věřil, a proto přinesl Bohu lepší oběť než Kain a dostalo se mu svědectví, že je spravedlivý, ... Henoch věřil ... Noé věřil ... Svou vírou vynesl soud nad světem a získal podíl na spravedlnosti založené ve víře. (Žd 11,4.5.7)*

Víra a spravedlnost – to jsou skutečně klíčové pojmy, které nacházíme v celém Písmu a které jako křesťané také vztahujeme na sebe. Písmo říká:

- *Spravedlivý z víry bude živ. (Ř 1,17)*

Pavel to v listu Římanům používá jako nejsilnější argument. A příklad Abrahama používá k vysvětlení toho, že nejsme spaseni ze skutků, které děláme, ale z víry. V listu Galatským vysvětluje, že spasení bylo vždycky z víry – a znovu jako ilustraci uvádí právě věřícího Abrahama. Pojdme nyní do našeho textu a podívejme se na tyto věci přímo v Písmu:

1. Bůh opět potvrzuje svá zaslíbení (v. 1-5)

Na začátku 15. kapitoly jsme na místě, kdy Abram dosáhl velice významných úspěchů – porazil dobytelské krále ze severu a vyrval jim jejich kořist – lidi i majetek sodomských. Měl společenství s králem Melchisedechem, který byl také knězem nejvyššího Boha a vedl Abrama k tomu, aby se správně díval na vítězství, kterého dosáhl. Toto společenství také pomohlo Abramovi obstát v pokušení, s nímž k němu přišel král Sodomy – toho Abram odmítl, nechtěl žádný závazek, nechtěl od něj přijmout ani tkaničku do bot. Bylo to radikální oddělení se od hříchu.

- *Po těchto událostech se stalo k Abramovi ve vidění slovo Hospodinovo: Nic se neboj, Abrame, já jsem tvůj štít, tvá přehojná odměna. (Gn 15,1)*

Po těchto událostech znovu přichází Bůh k Abramovi – nyní přichází ve vidění. V každé kapitole vidíme, jak Bůh promlouvá k Abramovi, jak Bůh jedná – vidíme stále znovu, že to je Bůh, kdo promlouvá jako první.

- *I řekl Hospodin Abramovi ... (Gn 12,1)*
- *Poté, co se Lot od něho oddělil, řekl Hospodin Abramovi... (Gn 13,14)*
- *Požehnán buď sám Bůh Nejvyšší, jenž ti vydal do rukou tvé protivníky. (Gn 14,20)*

Bůh promlouvá k Abramovi a Abram ho uctívá. Tento scénář se neliší ani zde. Po velikém vítězství a po odmítnutí odměny od bezbožného a zvráceného krále přichází Nejvyšší Bůh a říká Abramovi, že on sám je jeho štít a jeho přehojná odměna. Ujišťuje ho o své blízkosti, ujišťuje ho o bezpečí – Nic se neboj!

Abram dosáhl velikého vítězství, jednal neohroženě – proč by se měl bát? Víte, Abram vyhrál jednu bitvu, ale vyhrál by také válku? Co když se králové ze severu, kteří vybili celé národy a porazili pět kanaánských králů, sešikují, vrátí se zpátky a srovnají své účty s Abramem? Zcela jistě zde mohl být takový obyčejný lidský strach. Jsou chvíle, kdy prožíváme těžkosti, a přichází takový strach. Ale i v takových chvílích Bůh říká: **Neboj se**. Strach z lidí nebo z okolností v našem životě nepřichází od Boha. Od Boha přichází vždy ujištění a povzbuzení k odvaze. Ano, také Bůh budí strach, jak uvidíme. Je to strach z Boha samotného, z jeho velikosti, svatosti, z jeho slávy, z jeho hněvu. Dokonce žalmista říká:

- *Ale u tebe je odpuštění; tak vzbuzuješ bázeň. (Ž 130,4)*

Když přemýšlíme o odpuštění a o tom, kdo je ten Bůh, který odpouští hříšníkům, tak nás to vede k bázni před ním. Abramův strach, který vidíme v prvním verši, se netýkal jeho protivníků – ačkoliv vzhledem k tomu, co Bůh říká, takovou možnost musíme brát v úvahu. *Já jsem tvůj štít, tvá přehojná odměna*. Je dost možné, že kdyby Abram přijal nabídku sodomského krále, tak by to znamenalo určitý souhlas s jeho autoritou, vyjádření jisté poddanosti tomuto králi a s tím také záruku ochrany od tohoto krále. Tak to ostatně bývá, jak říká jedno přísloví – koho chleba

jíš, toho píseň zpívej. Abram to vše odmítl a Bůh ho ujišťuje o své přízni. Ale to nebylo to nejhorší, co by Abrama trápilo:

- *Abram však řekl: Panovníku Hospodine, co mi chceš dát? Jsem stále bezdětný. Nárok na můj dům bude mít damašský Elíezer. Abram dále řekl: Ach, nedopřáls mi potomka. To má být mým dědicem správce mého domu? (Gn 15,2-3)*

Abram už je v Kenaánu nějaký ten pátek. V následující kapitole (16,3) čteme, že Abram a Sára už jsou v této zemi deset let – a stále nemají žádného potomka. V té době bylo obvyklé, že když někdo neměl vlastního potomka (především syna), odkázal svůj majetek některému ze svých služebníků – zpravidla takovému, který se narodil v jeho domě. Takový služebník byl přijat jako syn, jeho povinností bylo postarat se o svého pána v jeho stáří a po jeho smrti mu připadl veškerý pánův majetek jako právoplatnému dědicovi. To je přesně to, na co zde Abram naráží.

Bůh Abrama ujišťuje a Abram promlouvá k Bohu. Je to poprvé, co máme zaznamenáno, že Abram mluví s Bohem. Kdykoliv předtím Bůh promlouval k Abramovi, tak Abram jednal, ale zatím jsme neviděli ani slovíčko odpovědi. Viděli jsme, že Abram mluvil se Sárou, s Lotem, se sodomským králem, ale tady poprvé mluví s Bohem. A jeho slova jsou celkem vyzývacou otázkou.

Abrama tolik netrápila možnost nového boje s králi ze severu, nic si nedělal z toho, že dost možná urazil krále Sodomy – Abrama trápilo, že nemá vlastního potomka. Jeho žena byla neplodná (Gn 11,30; 16,1). Potom, co se rozešel s Lotem, dostal Abram zaslíbení tak početného potomstva jako je prachu země (Gn 13,16). Od té doby uběhl nějaký čas

a stále nic. Žádný potomek nebyl v dohledu. To zjevně Abrama trápilo více než cokoliv jiného. Už jednou slyšel Abram toto zaslíbení. A co nyní?

- *Hospodin však prohlásil: „Ten tvým dědicem nebude. Tvým dědicem bude ten, který vzejde z tvého lůna.“ (Gn 15,4)*

Bůh postupně odkrývá Abramovi, jak to bude s jeho synem. Nejprve mluvil o potomstvu, jehož bude jako prachu země. Nyní už mluví daleko konkrétněji – mluví o vlastním Abramově potomku – to bude ten, který vzejde z jeho lůna.

Bůh zde znovu Abrama ujišťuje o své věrnosti. Chtěl bych se tady na okamžik zastavit. Všimněte si, jak trpělivě a vytrvale Bůh jedná s Abramem. Jak ho učí a vychovává, jak se mu pomalu dává poznat – a dává se mu poznat víc a víc. A Abram trpělivě a ochotně poznává Boha. Jeho důvěrná znalost samotného Boha je taková, že je nazván přítelem Božím. Jakub tuto událost vztahuje právě k této kapitole knihy Genesis, k okamžiku, kdy Abram uvěřil Bohu a bylo mu to počítáno za spravedlnost (Jk 2,23, podobně 2Pa 20,7 nebo Iz 41,8).

Abram následoval svého Boha krok za krokem. A bude to trvat ještě nejméně dalších 15 let, než dojde k naplnění slibu, který zde Bůh Abramovi dává. Abram byl věrný a trpělivý. Čekal na Boha a cele mu důvěřoval, cele se na Něj spoléhal. Právě toto je něco, co se musíme od Abrama naučit, dnes, v naší generaci, v naší společnosti. Žijeme v překotné, hektické době. Neustále se něco nebo někdo snaží získat naši pozornost, náš zájem, naše prostředky, naše nasazení, nás samotné. Cítíme se pod neustálým tlakem a jsme nervózní, když se věci nehýbou, když se nic neděje, když nemáme to,

co chceme ještě dnes, maximálně zítra. **Jsme jenom velmi málo ochotní na něco čekat.** A už vůbec nechceme čekat na naplnění Božích slibů. Dokonce i pro Abrama to byla těžká zkouška a příšly chvíle, kdy neobstál, kdy padl – ale to je příběh až následující kapitoly.

Abram byl už několik let v Kenaánu a Bůh k němu přichází ve vidění a znovu ho ujišťuje – Já své slovo splním. A všimněte si pátého verše:

- *Vyvedl ho ven a pravil: „Pohleď na nebe a sečti hvězdy, dokážeš-li je spočítat.“ A dodal: „Tak tomu bude s tvým potomstvem.“ (Gn 15,5)*

Bůh vyvedl Abrama ven, ukázal mu hvězdnou oblohu a řekl mu – spočítej hvězdy, jestli to dokážeš. Tolik bude tvých potomků. Spočítej prach, spočítej hvězdy... Bůh nikdy neslibuje, co nemůže splnit. A obvykle nás šokuje a překvapí tím, co všechno může splnit. Jak dlouho jsme ale ochotní čekat na Boží čas, na Boží naplnění?

Moji milí, musíme si zapamatovat, že Bůh může skutečně všechno, protože je Bůh. Žádná věc pro Něj není nemožná, žádná věc pro Něj není bezvýznamná, okrajová. *On určuje počet hvězd, on každou vyvolává jménem (Ž 147,4).* Důvěřujme Bohu, následujme ho. Učme se trpělivosti ve víře, učme se pokoře, učme se znát Boha tak, jako ho znal Abram – a to znamená, cele se na Něj spoléhat. Vždyť i nás nazval svými přáteli (J 15,15).

2. Bůh ospravedlňuje Abrama (v. 6)

Máme před sebou nejdůležitější teologické prohlášení nejenom celého našeho oddílu, ale celého Božího slova.

- *Abram Hospodinovi uvěřil a on mu to připočetl jako spravedlnost. (Gn 15,6)*

A nejde jenom o teologické prohlášení. Toto prohlášení je srdcem křesťanské víry. Tato slova mluví o spasení z milosti.

- *Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit. (Ef 2,8-9)*

Se spasením tomu nikdy nebylo jinak! Vždy se jednalo o dar Boží milosti. Podívejte se na Abrama – spolehl se cele na Boží slovo, na Boží zaslíbení a bylo mu to počítáno za spravedlnost. Jinými slovy je tu řečeno, že Abram byl zachráněn pro věčnost. Vystává nám tady ale otázka, jak to bylo s Abramem v přechozích kapitolách. Byl už tehdy spasen z víry nebo ještě nebyl zachráněn a ta víra se ukázala až nyní? Odpověď je celkem jednoduchá – najdeme ji v Božím slově:

- *Abraham věřil, a proto uposlechl, když byl povolán, aby šel do země, kterou měl dostat za úděl; a vydal se na cestu, ačkoli nevěděl, kam jde. (Žd 11,8)*

Abram věřil, už když byl v Uru. Víra byla příčinou jeho poslušnosti. Kdyby nevěřil, tak by nikdy z Uru Kaldejského nevyšel. Proč ale tedy Bůh mluví o ospravedlnění teprve nyní? Myslím, že dobrou a uspokojující odpověď nám nabízí Martin Luther ve svém komentáři. Říká, že podstatnou součástí víry, která vede ke spasení, je víra v Ježíše Krista. Abram ještě nic nevěděl o Kristu – Bůh zjevuje své poselství o spasiteli postupně. Viděli jsme to na příběhu Adama a Evy – Bůh jim dal zaslíbení vysvoboditele, který se narodí z ženy, který přemůže satana a spolu s ním také smrt a hřích. A pro lidi před potopou bylo toto poselství dostatečné k tomu, aby ve víře v toto zaslíbení došli ke spasení. Bůh ve své moudrosti postupně odhaloval další detaily svého plánu. Povolal Abrama

a slíbil mu, že skrze něj dojde požehnání celý svět. Nyní Bůh vymezil to zaslíbení, které Abramovi dal, zúžil ho na Abramova potomka, na toho potomka, skrze kterého dojdou požehnání všechny národy země. To je zaslíbení, které ukazuje dopředu na Spasitele a to daleko lépe než všechna předchozí zaslíbení. Abramova víra tady byla ukotvena do spravedlnosti našeho Boha a Spasitele Ježíše Krista (2 Pt 1,1). To je evangelium! Podívejte se na to, jak Pavel popisuje evangelium:

- *Nestydím se za evangelium: je to moc Boží ke spasení pro každého, kdo věří, předně pro Žida, ale také pro Řeka. Vždyť se v něm zjevuje Boží spravedlnost, která je přijímána vírou a vede k víře; stojí přece psáno: 'Spravedlivý z víry bude živ.'* (Ř 1,16-17)

Spravedlivý bude žít z víry! To je přímý odkaz na Abrama. O něco dále Pavel dokonce cituje Gn 15,6, aby vysvětlil rozdíl mezi snahou dojít ke spasení skrze víru, která vede k ospravedlnění a skutky, které vedou k odsouzení. Svými skutky žádný člověk nikdy nemůže dosáhnout ospravedlnění! Skutky, které Bůh hledá na člověku, jsou vždycky ty skutky, které pramení z víry! Přesně tak, jak to vidíme na Abramovi. Abram věřil, a proto jednal. A protože věřil, tak mu to Bůh počítal za spravedlnost. Proto může Ježíš říci Židům, když se ho ptali na to, jak mají dělat skutky Boží (otázka, kterou si často kladou křesťané: jak mám žít, abych se líbil Bohu?):

- *Toto je skutek, který žádá Bůh: abyste věřili v toho, koho on poslal.* (J 6,29)

Víra je základ a skutky jsou důsledek. **Bez víry nejsou žádné zbožné skutky.** A na druhé straně – **víra, která nemá skutky, je mrtvá víra.**

Víra vždy ospravedlňuje. V okamžiku, kdy člověk uvěří Bohu, tak je ospravedlněn.

- *Vyznáš-li svými ústy Ježíše jako Pána a uvěříš-li ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen. (Ř 10,9-10)*

Abram vyznával Pána již předtím. Zde však dochází k další hluboké zkušenosti v Abramově životě víry – není první, a jak uvidíme, tak není ani poslední. Není počátkem jeho víry a tedy ani jeho spasení, ale je velkým krokem na cestě víry. A stejné to bude v životě každého křesťana. Budeme procházet zkouškami, které prověří naši víru a náš charakter, budeme procházet chvílemi Boží blízkosti a nového odevzdání se Bohu. Bůh nám odhaluje svůj charakter a ukazuje nám svá zaslíbení. **Tak, jak se na ně stále více spoléháme, tak naše víra roste.** Tato Abramova víra vede k další velmi důležité věci, kterou vidíme v našem textu:

3. Bůh uzavírá smlouvu krve (v. 7-21)

Bůh se ve své moudrosti rozhodl, že bude s lidmi jednat skrze smlouvu. Je to něco, co je důvěrné známé lidem od počátku světa. První vyjádření smlouvy v Bibli jsme viděli, když Noe vystoupil s archy a obětoval Bohu oběti zápalné:

- *Hle, já ustavuji svou smlouvu s vámi a s vaším potomstvem i s každým živým tvorem, který je s vámi... Ustavuji s vámi svou smlouvu. Už nebude vyhlazeno všechno tvorstvo vodami potopy ... (Gn 9,9-11)*

Mezi Bohem a celým stvořením vzniká po potopě smluvní vztah. Pojdme zpět k Abramovi. Bůh se mu zjevil a dal mu zaslíbení. Abram

uvěřil tomuto slibu a Bůh ho prohlásil za spravedlivého. Vzápětí na to dostává Abram od Boha:

A. Ujištění (v. 7-12)

- *A řekl mu: „Já jsem Hospodin, já jsem tě vyvedl z Kaldejského Uru, abych ti dal do vlastnictví tuto zemi.“ (Gn 15,7)*

Toto ujištění začíná – stejně jako na mnoha jiných místech v Písmu – Božím prohlášením o tom, kdo je Bůh: *Já jsem Hospodin! Já jsem tě vyvedl z Uru.* Tato slova mají umlčet každou námitku, každou pochybnost. **Zde je Bůh, všemohoucí Bůh.** Na tomto místě jsou to slova smlouvy, v nichž jsou popsány obě smluvní strany. Já jsem Bůh a ty jsi Abram, kterého jsem **JÁ** vyvedl z Uru a kterému **JÁ** dám do vlastnictví tuto zem. Je tady jasné prohlášení o tom, kdo je Bůh a kdo je člověk. A všimněte si, jak to souvisí s požehnáním Melchisedecha v předchozí kapitole:

- *Požehnan buď sám Bůh Nejvyšší, jenž ti vydal do rukou tvé protivníky. (Gn 14,20)*

Bůh stále stojí na prvním místě. A tak, a jenom tak, je to správně. Bůh musí být v centru. Dostane-li se do centra cokoliv jiného, tak mluvíme o modlářství. Bůh je ten, kdo jedná v životě člověka. Bůh přišel za Adamem a Evou v ráji, Bůh promluvil k Noemovi, Bůh za ním zavřel dveře archy, když Noe a jeho synové nastoupili, Bůh uzavřel smlouvu se stvořením, Bůh povolal Abrama, vyvedl ho Uru a nyní je to znovu Bůh, kdo se Abramovi zjevuje a promlouvá k němu. Jak říká apoštol Pavel: *Máš něco, co bys nebyl dostal?* (1 K 4,7). Abram se s pokorou a v důvěře obrací na Hospodina:

- *Abram odvětil: Panovníku Hospodine, podle čeho poznám, že ji obdržím? (Gn 15,8)*

Pamatujme na to, že Bůh Abrama vyvedl z Uru a vedl ho do země, kterou mu slíbil dát. Dokonce zde říká, že to je důvod, proč ho vyvedl – *aby mu dal zemi.*

- *Teď projdi křížem krážem tuto zemi, neboť ti ji dávám. (Gn 13,17)*

Abram už je několik let v této zemi, ale stále je tam jako host. V zemi vládnu jiní, okupují ji jiní, Abram sídlí ve stanu u posvátného dubu Mamreho a jeho rodiny. Nepatří mu nic z této země. Ale Bůh **mu znovu připomíná svůj slib**, že mu tuto zemi dá. Proto se Abram ptá a dostává odpověď – uzavřu s tebou smlouvu.

- *I řekl mu: „Vezmi pro mne tříletou krávu a tříletou kozu a tříletého berana, hrdličku a holoubě.“ Vzal tedy pro něho to všechno, rozpůlil a dal vždy jednu půlku proti druhé; ptáky však nepůlil. (Gn 15,9-10)*

Bůh říká Abramovi – uzavřeme spolu krevní smlouvu. To byla smlouva, která byla obvyklá v té době. Rozpůlila se zvířata a oba smluvní partneři procházeli mezi nimi a prohlašovali svůj závazek. Říkali něco v tom smyslu jako – když nesplním svou část smlouvy, tak ať jsem rozsekán jako toto zvíře, ať je mi zakrouceno krkem jako této hrdličce, ať jsem rozpůlen jako tento beran. Doslova na sebe přivolávali kletbu, která znamenala běda mi, když nedodržím svůj díl smlouvy. Potom se mnou může být naloženo právě takovým způsobem. Smlouva uzavřená tímto způsobem byla smlouva stvrzená krví, nezrušitelná smlouva. Mohla ji zrušit jedině smrt. Abram tedy všechno připravil, jak mu Bůh řekl, a čekal na Boha. Mezi těmi zvířaty měly projít smluvní strany – Bůh a Abram.

- *Tu se na ta mrtvá těla slétli dravci a Abram je odháněl. (Gn 15,11)*

Zatímco Abram čekal, tak se na mrtvá těla začala snášet dravci, nečistí ptáci. Kdyby je Abram nechal, tak by znesvětili smlouvu. Abram je odháněl. Tito nečistí ptáci jsou jako ohnivé šípy satana – nerespektují žádné svaté místo, žádnou svatou oběť. Jako ohnivé šípy přilétají myšlenky pokušení a chtějí přemoci naši mysl. Často dokonce právě uprostřed těch nejsvatějších okamžiků – když usedneme ke studiu Písma, když poklekneme k modlitbě, když posloucháme kázání, když společně zpíváme Bohu – musíme být ve střehu a jako Abram odháněl drzé ptáky, tak i my musíme odhánět každou špatnou myšlenku, která by se chtěla usadit v naší mysli.

- *Když se slunce chýlilo k západu, padly na Abrama mrákoty. A hle, padl na něho přístrach a veliká temnota. (Gn 15,12)*

Mezitím přišel soumrak a na Abrama padly mrákoty, hluboký spánek (ČSP). Často je tak v Bibli popisován stav, který není přirozený:

- *I uvedl Hospodin Bůh na člověka mrákotu, až usnul. (Gn 2,21)*

Tady je to podobné narkóze a operaci. Podobně to vypadá, když David v noci navštívil tábor krále Saula, který ho pronásledoval a vzal královo kopí a džbán:

- *Nikdo nic neviděl, nikdo nic nevěděl, nikdo se neprobudil, všichni spali; padla na ně mrákota od Hospodina. (1S 26,12)*

Jedná se o nadpřirozený spánek. Může to být použito také v duchovním smyslu:

- *Lenost uvede do mrákot; zahálčivá duše bude hladovět. (Př 19,15)*

Fyzická i duchovní zahálka vede do mráкотného stavu. Do takového stavu, kdy člověk nevnímá, co se kolem něj děje, že kolem obchází satan jako lev řvoucí a hledá, koho by uchvátil. To je skutečně negativní význam této mráкотy a každý křesťan by měl dávat velmi dobrý pozor, aby se podobného stavu vyvaroval. Ale v našem textu je toto slovo použito spíše v pozitivním slova smyslu.

Boží přítomnost uvádí Abrama do hlubokého spánku. Přichází také strach a temnota. I když byly zde i věci, kterých se možná mohl Abram bát v tom lidském slova smyslu – sám Bůh s ním chtěl uzavřít smlouvu. Bůh řekl: „Dám ti zemi.“ Co by to znamenalo pro Abrama? Že bude muset zemi dobýt, získat jí. Nezapomeňme na kontext vítězné bitvy Abrama nad králi ze severu. A kdyby nesplnil svou část smlouvy ... rozpůlená zvířata, zardoušení ptáci, ...

Myslím ale, že strach, který je tady popisovaný, je skutečně způsobený přítomností Hospodina. Bůh vzbuzuje bázeň. Jeho přítomnost je strašlivá. Izraelci, kteří četli tato slova, byli těmi, kdo se setkali s Boží svatostí pod horou Sinaj – podobně jako Abram, tak také oni uslyšeli Boží hlas a i oni se třásli strachy a řekli Mojžíšovi: „*Mluv s Ním ty.*“ (Dt 5,27). Izajáš se třese hrůzou, když k němu ve vidění promlouvá Bůh ze svého svatého trůnu (Iz 6). Jan padl na zem jako mrtvý (Zj 1,17), když spatřil slávu Kristovu, podobně proroci Ezechiel nebo Daniel. Petr s Janem a Jakubem upadli do mráкотy a zmocnila se jich bázeň, když se Pán před jejich očima proměnil a slyšeli z nebe hlas Otce: *Toto je můj milovaný Syn, toho poslouchejte* (Mk 9,7). Bůh je svatý a jeho přítomnost naplňuje každého bázní. Také Abram se třásl a z hluboké temnoty k němu zazněla Boží slova:

B. Ustanovení (v. 13-17)

- *Tu Hospodin Abramovi řekl: „Věz naprosto jistě, že tvoji potomci budou žít jako hosté v zemi, která nebude jejich; budou tam otročit a budou tam pokořováni po čtyři sta let. Avšak proti pronárodu, jemuž budou otročit, povedu při. Potom odejdou s velkým jměním. Ty vejdeš ke svým otcům v pokoji, budeš pohřben v utěšeném stáří. Sem se vrátí teprve čtvrté pokolení, neboť dosud není dovršena míra Emorejcovy nepravosti.“ (Gn 15,13-16)*

Jaké povzbuzení znamenala tato slova pro Izraelce, kteří vycházeli z Egypta. Bůh promluvil k jejich praotci Abrahamovi a do posledního písmene dodržel svůj slib. Izraelci po čtyřech stech letech otroctví opouštěli Egypt s bohatstvím Egypta a směřovali do země, kterou jim Bůh zaslíbil. Mojžíš jim předčítal o jejich praotci a o zaslíbeních, která dostal od Boha – od stejného Boha, který je vyvedl z Egypta.

Pro Abrama to byla slova ujištění, slova, jimiž s ním Bůh ustavoval svou smlouvu. Odhaloval mu detaily této smlouvy. Ne všechny detaily, ale jenom některé zásadní. Bůh nám zjevuje jenom to, co sám chce a jenom tolik, kolik potřebujeme, nikoliv tolik, kolik bychom chtěli. Abram se nedozvěděl nic o zemi, v níž budou trpět jeho potomci. Nevěděl, že to bude Egypt. Nedozvěděl se nic o Božím trestu, který kvůli zotročení Izraele dopadne na egyptský národ. Na druhé straně – bylo by s podivem, kdyby slova – *odejdou s velikým jměním* – nepřipomněla Abramovi jeho vlastní zkušenost z Egypta.

Proroctví pokračuje Abramovou vlastní budoucností a Bůh mu ukazuje, že jeho život dojde naplnění a požehnání. Později o něm čteme,

že zemřel stár a sytý dnů. To je nejkrásnější popis lidské smrti (která je prokletím, takže na ní samotné nic krásného není), jaký v Písmu můžeme najít. Ale Abram zemře v utěšeném stáří. To není otázka dlouhého věku ani stáří samotného – mnohé postavy Bible nám ukazují, že ani stáří se problémy nevyhýbají (Jákoab a jeho problémy se syny a hladem, David – a vzpoury jeho syna, ...).

- *Když pak slunce zapadlo a nastala tma tmoucí, hle, objevila se dýmající pec a mezi těmi rozpůlenými kusy prošla ohnivá pochodeň. (Gn 15,17)*

Bůh uzavřel smlouvu. Abram se možná bál toho, co to bude znamenat, když bude muset s Bohem projít mezi rozpůlenými zvířaty, ale Bůh jimi prošel sám. Sloup dýmu a sloup ohně. Vzpomínáte na Izrael na poušti?

- *Hospodin šel před nimi ve dne v sloupu oblakovém, v noci ve sloupu ohnivém. (Ex 13,21)*

Bůh sám, resp. cosi, co představovalo samotného Boha, prošlo středem mrtvých zvířat. Bůh sám potvrdil slib, který Abramovi dal. Bůh sám zapečetil všechna slova, která Abramovi řekl o jeho vlastní budoucnosti i budoucnosti jeho potomků. Bůh připravil smlouvu s ospravedlněným Abramem, Bůh sám ji uzavřel a také potvrdil:

C. Utvrzení (v. 18-21)

- *V ten den uzavřel Hospodin s Abramem smlouvu: „Tvému potomstvu dávám tuto zemi od řeky Egyptské až k řece veliké, řece Eufratu, zemi Kénijců, Kenazejců a Kadmónců, Chetejců, Perizejců a Refájců, Emorejců, Kenaanců, Girgašejců a Jebúsejců.“ (Gn 15,18-21)*

Potřetí v této kapitole Bůh potvrzuje svůj slib. Jeho slovo je nepohnutelné a On sám nás znovu a znovu ujišťuje svou přízní, svou přítomností, svým požehnáním. Nazval nás svými přáteli. Podobně jako Abram máme spočinout v důvěře a následovat ho v pokoji, s odvahou a radostí, protože všechna jeho zaslíbení, která nám dal ve svém Slově, se naplní.

- *Ke všem zaslíbením Božím, kolik jich jen jest, bylo v něm [v Kristu] řečeno „Ano“. A proto skrze něho zní i naše „Amen“ k slávě Boží. (2K 1,20)*

Závěr

Chtěl bych říci tři věci na závěr:

1. Ospravedlnění z milosti skrze víru. Abram byl ospravedlněn z milosti stejně, jako jsme ospravedlněni i my, když jsme uvěřili:

- *Kdo se nevykazuje skutky, ale věří v toho, který dává spravedlnost bezbožnému, tomu se jeho víra počítá za spravedlnost. (Ř 4,5)*

Moji milí, jste ospravedlněni Bohem. Nevracejte se k hříchům tohoto světa, které vás spoutávaly a vrhaly vás do bahna a špíny a vedly k odsouzení. Žijte vírou! Bůh vás přijal, tak se nedívejte zpátky do světa, ale stejně jako Abraham vyhlížejte město s pevnými základy a upínejte svou naději k Bohu, který je jeho stavitelem. Boží zaslíbení patří vám! Nikdo nebude s větší horlivostí zkoumat Boží zaslíbení a pevně se jich chápat vírou než ten, kdo byl ospravedlněn z víry.

2. Smlouva krve. Bůh s námi uzavřel smlouvu, která je nezrušitelná. Je to věčná smlouva. Byla potvrzena krví – krví Božího Syna. Stejně jako v případě Abrama i v našem případě tuto smlouvu uzavřel Bůh sám:

- *... který nás smířil sám se sebou skrze Krista ... (2K 5,18)*

Touto krví jsme byli očištěni, touto krví jsme byli posvěceni, touto krví jsme chráněni před přicházejícím Božím hněvem. Byla to krev Božího Syna, kterou prolil na golgotském kříži. *V Něm máme vykoupení a odpuštění hříchů (Ko 1,14).*

3. Ujištění víry. Bůh nás povzbuzuje svým Slovem a ujišťuje nás o své věrnosti a dobrotě. Nazval nás svými přáteli, jsme jeho dětmi, jsme potomky Abrahama a tak jsme dědicové zaslíbení. On je náš Otec, miluje nás a pevně nás drží ve své ruce.

- *Nedopustí, aby uklouzla tvá noha, nedříme ten, jenž tě chrání. (Ž 121,3)*

Radujte se z Jeho dobroty, těšme se z Jeho přízně a žijme v bázni v Jeho přítomnosti. Vždyť On sám nás ujišťuje, že nás nikdy, NIKDY, neopustí. Modleme se.

VĚŘME V JEŽÍŠOVO NEPOSKVRNĚNÉ POČETÍ! (LK 1,26-38)

Petr Kulík

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Milí bratři, milé sestry, toto andělské zvěstování je jednou z nejradostnějších pasáží Božího slova. A já mám skutečně velikou radost z toho, že dnes můžeme nad tímto bohatým a hlavně nadějným oddílem společně přemýšlet. Dnešní kázání bude mít tři části. Budeme se ptát: 1. **Kdo** přináší tuto zprávu? 2. **Komu** je tato Boží zpráva určena? A nakonec to nejdůležitější: 3. **Co je obsahem** toho zvěstování? 4. **O kom** tato zpráva mluví a co o něm vlastně říká?

1. O andělech

Odpověď na první otázku je vcelku jednoduchá. Bůh posílá **anděla Gabriela** zvěstovat tuto úžasnou zprávu. Anděl Gabriel je jedním ze dvou andělů, jejichž jména z Písma známe. Druhým je Michael. Gabriel se kdysi, před stovkami let, zjevil Danielovi. (Da 8,16; 9,21) Pak dlouho, dlouho nic... Nebe mlčí... Ale najednou, v určený čas, se anděl Gabriel zjeví nejprve Zachariášovi. A za šest měsíců poté panně Marii. Už ve Starém zákoně andělé občas zvěstovali narození významných lidí. (Gn 16,7-14; 18,9-15; Sd 13,2-23; 1S 1,9-20; Lk 1,5-25). I tady má anděl za úkol zvěstovat narození dítěte – a rovnou toho nejvýznamnějšího dítěte v lidských dějinách.

Anděl Gabriel na sebe pozornost nestrhává. On je Boží služebník. On nese Boží zvěst. Bůh ho poslal do našeho světa, aby oznámil Marii Boží rozhodnutí. Anděl splní svůj úkol a vrátí se k Bohu. O něj tu totiž nejde. Bratři a sestry, zmiňme ještě jedna poučnou scénu – z knihy Zjevení. Když apoštol Jan, pisatel této knihy, je přemožen úžasnými nebeskými výjevy, padne na kolena k nohám anděla. Klaní se mu. Ale anděl mu skoro vynadá: „*Střež se toho! Jsem jen služebník jako ty a tvoji bratří, kteří vydávají svědectví Ježíšovi. Před Bohem poklekní!*“ (Zj 19,10)

Takže, bratři a sestry, lidé nedělají dobře, když se snaží s anděly komunikovat, zapalují jim svíčky, modlí se k nim a dokonce je uctívají. Právě v dnešní době je žel úcta k andělům na vzestupu – dokonce i mezi křesťany. Ale andělé to rádi nemají. A především Hospodin to nemá rád. Jeho bychom uráželi, kdybychom chtěli být v kontaktu více s jeho služebníky, než s ním samotným.

2. O Marii

Pojďme dál: Komu je toto dnešní nádherné zvěstování určeno? **Marii**. Co o ní víme? Ve srovnání se Zachariášem, kterému Gabriel zvěstoval narození Jana Křtitele, nic moc. A to málo, co víme, zase tak okázale nevypadá. V prvním čtení jsme slyšeli, že anděl Gabriel zvěstoval Zachariášovi narození jeho syna v Jeruzalémě, dokonce v Chrámě. Zachariáš, člověk spravedlivý a bezúhonný, zrovna v té nejsvětější části Chrámu obětoval Hospodinu kadidlo. Nevím, k čemu bych ten okamžik přirovnal v životě evangelíků. Ale kdybych byl katolík, pak bych tu chvíli

přirovnal k audienci u papeže v Římě. Tak významný okamžik to pro Zachariáše byl. Právě tehdy k němu promluvil Gabriel.

Ovšem Marii anděl navštíví v **Nazaretě**. Aby čtenáři, neznalí zeměpisu Izraele, vůbec tušili, kde s ní vlastně mluvil, Lukáš přidá poznámku, že Nazaret je galilejské město. Město ležící v severní části Izraele, kde vedle pravověrných židů žijí mnozí pohané. (Mt 4) No, „město“ – to je také hodně nadnesené. Je to obyčejná dědina ležící stranou všech hlavní cest. Prostě Kotěhůlky... Horní Dolní... Bezvýznamná vesnice, o které celý Starý zákon mlčí. A v Novém zákoně nemá zrovna dobrý zvuk. To víme z rozhovoru prvních učedníků Pána Ježíše: ⁴⁵ *Filip zase vyhledal Natanaela a řekl mu: „Nalezli jsme toho, o němž psal Mojžíš v Zákoně i proroci, Ježíše, syna Josefova z Nazareta.“* ⁴⁶ *Natanael mu namítl: „Z Nazareta? Co odtamtud může vzejít dobrého?“ Filip mu odpoví: „Pojď a přesvědč se!“* (J 1,45-46) Tak tam bydlí Marie.

Kolik je jí let? Přesně to nevíme. Ale odhadujeme, že jí bylo kolem **12-13 let**. Byla tedy v letech našich konfirmandek. Mladá dívka. Dále o ní víme, že byla **panna**. Nežila tedy se svým mužem, Josefem. Byla s ním pouze zasnoubená. V té době totiž probíhala svatba nadvakrát. První kolo: To byly zasnuby. Dohodlo se věno. Padly oboustranné sliby před svědky. A ženich začal připravovat společné bydlení. Až rok nato proběhlo druhé kolo: Svatba. A až po svatbě začala nevěsta po všech stránkách žít se svým mužem – tedy i tělesně. Přitom po právní stránce ti dva byli svoji už od zasnub. Byli vlastně v našem smyslu manželé – jen spolu ještě nebydleli. Byli si věrní.

A kdyby třeba Josef zemřel, Marie, ač s ním ještě ani lože nesdílela, by byla už vdovou. A přesně uprostřed těchto dvou fází svatby se Josef s Marií nacházejí. Zásnuby mají za sebou, svatbu před sebou. Jsou zkrátka svoji, ale ještě spolu lože, ani dům nesdílejí.

A teď ta zajímavá vsuvka: Gabriel byl poslán ***k panně zasnoubené muži jménem Josef, z rodu Davidova...*** (27) Patří to „z rodu Davidova“ k Marii, nebo jen k Josefovi? Jinými slovy: **Byla i Marie z rodu krále Davida?** Někteří tvrdí, že byla. Vždyť s Josefem cestovala do Betléma k zápisu všech občanů. (Lk 2) Jiní to popírají. Přece: Jen o Josefovi se výslovně říká, byl z Davidova rodu. A oba Ježíšovy rodokmeny táhnou tuto linii mezi králem Davidem a Ježíšem jen přes Josefa (Mt 1; Lk 3). Bratři a sestry, ať už Marie byla nebo nebyla královské krve, nic to na celé věci nemění. Ježíš byl z rodu Davidova, i kdyby v něm nekolovala královská krev. Vždyť Josef nakonec Ježíše přijal za svého syna, přiznal se k němu (Mt 1). Přijal ho do svého domu i rodu. Po právní stránce byl jeho otcem. A právní stránka byla tehdy daleko důležitější, než ta biologická.

S jistotou však víme, že Marie byla příbuzná Anny, budoucí matky Jana Křtitele, která je v okamžiku Gabrielova zvěstování v Nazaretě už v šestém měsíci. A Anna byla z domu Áronova, tedy z kněžského rodu.

Marie je tedy obyčejná 12letá dívka žijící v bezvýznamné dědině. A přesně tuto dívku si Bůh rozhodl použít pro svůj plán spásy světa. Ona – to obyčejné děvče – se stane matkou Spasitele, Ježíše Krista. Bratři a sestry, když Bůh chystá plán své spásy, nečeká na to, až se narodí

nějací skvělí, významní, uznávaní, zkušené lidé. On je tak mocný, že z té všednosti a průměrnosti dokáže vykřesat ten nejúžasnější zázrak.

Ale pojďme ještě dál! O Marii se dále dozvídáme, že je omilostněná hříšnice. Tak jako každý z nás, kteří Kristu věří. **Omilostněná hříšnice.** Ona se narodila úplně stejně, jako každý z nás. Hříšná – hříšným rodičům. I na Marii vztahujeme to, co Pavel říká o všech lidech: *Všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy* (Ř 3,23).

Katolická církev však věří, že Marie byla uchráněna před dědičným hříchem. Tím pádem že byla bez hříchu. Prý i ona – ne jen Ježíš Kristus – i ona sama byla neposkvrněně počata. V roce 1854 vydal papež Pius IX. dogma o Neposkvrněném početí Panny Marie.

Jsem toho názoru, že Maria sama by tuto nauku důrazně odmítla. Vždyť ve své písni zpívá: Duše má velebí Pána ⁴⁷ a můj duch jásá v Bohu, mém **spasiteli**, ⁴⁸ že se sklonil ke své služebnici v jejím ponížení. (Lk 1,46-48)

Vždyť ona chválí Boha jako svého spasitele. Jako toho, kdo jí otevřel cestu ke spasení. Ježíš Kristus, kterého nosí v těle – ten je i jejím Spasitelem. I za ni umírá na kříži. I kvůli ní je vzkříšen. S Marií se pak setkáváme na začátku knihy Skutků apoštolských (Sk 1,14). Ona je nablízku apoštolům a čeká s nimi na seslání Ducha svatého. Marie je křesťanka. Věří v Krista ukřižovaného a vzkříšeného. A jedině tato víra, kterou jí Bůh z milosti obdařil, jí otevřela Boží království. Jinak by zemřela věčnou smrtí ve svém hříchu.

Ano, z Božího pohledu je Marie hříšnice, jako my všichni. Ale na druhou stranu se od ní máme co učit. Zaměřme se nyní na tu milost,

kteřou má od Boha přijmout. Jak ji anděl zdraví? ***Bud' zdráva, milostí zahrnutá, Pán s tebou.*** (28) Ona je zahrnutá Boží milostí. Nejen že ji Bůh omilostnil. Nejen že přikryl její hříchy. On s ní má ještě svůj speciální a naprosto jedinečný plán!

Bratři a sestřý, není divu, že se Marie nad tímto andělským pozdravem zarazí. ***Ona se nad těmi slovy velmi zarazila a uvažovala, co ten pozdrav znamená.*** (29) Co s ní má Bůh v plánu? Co znamenají ta slova, že ji Bůh zahrnul svou milostí? Marie přemýšlí... A v tom je nám inspirací. Nám, kterým se kolikrát nad Božím slovem přemýšlet nechce. Nemáme na to sílu. Neuděláme si na to dostatek času. A někdy je nám to prostě úplně jedno. Nad Božím slovem je potřeba přemýšlet! Trápit se a namáhat! To má každý křesťan jako svůj životní úkol – přemýšlet nad významem Božího slova. Bůh své slovo nedal žízálám, ale lidem schopným uvažovat. Lidem, které navíc probudil a posvětil svým Duchem – aby byli schopni jeho Slovo poznávat a brát vážně.

Gabriel tedy na Marii vidí, je z toho rozhozená a zadumaná. Proto hned dodá: ***Neboj se, Maria, vždyt' jsi našla milost u Boha. Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš.*** (30-31) Podruhé jí zvěstuje, že je Bohem omilostněná. Maria o tento zvláštní projev Boží milosti ani neprosila, ani ho nevyžadovala. (SZ paralely: Gn 6,8; Gn 18,3; Gn 39,21; Gn 43,14)

A v čem spočívá ta speciální Boží milost? V čem bude Pánu Bohu tato mladá omilostněná hříšnice užitečná? Ona počne a porodí Božího Syna.

Maria na to odpoví: ***Jak se to může stát, vždyt' nežiji s mužem?*** (34) Bratři a sestřý, všimněte si: Marie je zvědavá. Nepochybuje o Božím slovem,

že se splní. Ale jen by jí zajímalo, **jak** se to celé stane. **Jakým způsobem** to Bůh hodlá učinit. Zatímco zbožný Zachariáš andělovi nedůvěřuje, a proto žádá od Gabriela znamení – a tak ho dostane: Oněmí až do narození svého syna Jana...(Lk 1,18-20) Zatímco Zachariáš zpochybňuje Boží slovo, Maria Božímu slovu věří. A touží ho pochopit, dozvědět se víc. Nahlédnout pod pokličku. Jak? Jak se ta Boží milost uskuteční? Bratři a sestry, i v tomto je Marie naším vzorem. Věří Božímu slovu. A snaží se ho rozluštit. (Také: Lk 2,19.51)

3. O neposkvrněném početí Ježíše Krista

Marie s Josefem ještě lože nesdílí – a až do svatby sdílet nebude. Po svatbě spolu ti dva budou mít syny a dcery. (Mt 13,55-56) Ale: Jak se to může stát – že nyní, bez pomoci muže, Marie otěhotní? Anděl jí odpoví: ***Sestoupí na tebe Duch svatý a moc Nejvyššího tě zastíní.*** (35a) Bratři a sestry, nikdy předtím se nic podobného nestalo – že by žena otěhotněla bez sexuálního styku. A přes všechny možné dnešní a budoucí vymoženosti vědy a techniky – nikdy se nic podobného znovu nestane. Možná že se jednou vědci budou snažit oplodnit vajíčko bez spermie – co já vím? Ale že na ženu sestoupí Duch svatý a v jejím těle vytvoří svatý a dokonalý život – to se už nikdy nezopakuje. Jen jednou se v našem světě narodil Boží Syn, pravý Bůh a pravý člověk. Jen jednou takto vstoupil mezi nás. Víckrát už to potřeba nebude. Lidem bohatě stačí jeden pravý Spasitel.

My jsme Marii vděční za to, že se tehdy anděla zeptala. Díky její otázce víme víc. Díky ní i my můžeme trošku nahlédnout do toho Božího zázračného tajemství. Anděl jí tedy odpoví: ***Sestoupí na tebe Duch***

svatý a moc Nejvyššího tě zastíní. (35a) Duch svatý v tobě utvoří ten nový, dokonalý život – Ježíše Krista.

Bratři a sestry, velmi mě trápí, že mnozí „křesťané“ tento Boží zázrak popírají. Že popírají pravdivost Písma. Že neberou vážně článek Apoštolského vyznání víry: „*Jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie panny*“. A budme upřímní – daleko víc jich je na protestantské straně. Podle mnohých prý není nutné věřit, že Ježíš Kristus byl zázračně počat Duchem svatým v Mariině panenském lůně.

Skutečně? Skutečně to není nutné? Vždyť Písmo to jasně zvěstuje. A ne jen zde. V Matoušově evangeliu také. (Mt 1,18-20) Tedy pokud tomu nevěří, pak **znevažují autoritu Božího slova**. A kde se tato novodobá nedůvěra vůči Písmu zastaví? Zastaví se třeba před vzkříšením? Není to náhodou také mýtus – že Ježíš Kristus byl vzkříšen? Kdo jsme vlastně my, lidé, že řekneme: *Toto v Bibli se stalo. To je pravda. A toto se nestalo. To je zbožná pohádka.*

Dále: Ti, kteří nevěří v neposkvrněné početí Ježíše Krista, **omezují Boží moc**. Dávají Bohu mantinely, za které on nemůže. Dělají z něj bezmocnou modlu. Vždyť anděl Gabriel končí svůj dnešní proslov strašně důležitou větou: ***U Boha není nic nemožného. (37)*** Jak bychom na to mohli říct: *No dobře, ale z panny se Ježíš nenarodil. To je vymyšlené. To totiž prostě není možné.*

Ale ten nejhorší důsledek je teprve před námi. Když někteří „křesťané“ popírají Ježíšovo početí z Ducha svatého v těle panny, **věří tím v jiného Krista**. A žel někdy i **hlásají jiného Krista**. Pokud Ježíš nebyl počat z Ducha svatého a nenarodil se z Marie panny – pak nebyl ani on

uchráněn dědičného hříchu. Byl stejný hříšník, jako jsme my. Nebyl před Bohem spravedlivým a dokonalým a naprosto svatým člověkem. A co hůř: Nebyl dokonce ani pravým Bohem. Byl to možná obdivuhodný, nicméně stejně hříšný člověk, jako jsem já sám, nebo kdokoli z vás. A v tom případě mě nemohl na golgotském kříži jednou provždy vysvobodit z mých hříchů. Tak jako mě nemohl z hříchů vysvobodit třeba Jan Hus upálený v Kostnici. Hus byl významný člověk. Ale byl to jen člověk, jako jsme my – žádný Bůh. Byl to jen hříšník, jako jsme my sami.

Shrnuto, podtrženo: Pokud Ježíš nebyl počat z Ducha svatého a nenarodil se zázračně z panny Marie, pokud nebyl pravým člověkem a pravým Bohem v jedné osobě – pak já i vy zůstáváme ve svých hříších a půjdeme všichni do pekla.

Bratři a sestry, tady vidíte, jak naprosto klíčové je naslouchat, studovat a hlavně věřit Božímu slovu. Nic mu nepřidávat. A nic z něj nevyhazovat.

Tak tedy: ***Sestoupí na tebe Duch svatý a moc Nejvyššího tě zastíní; proto i tvé dítě bude svaté a bude nazváno Syn Boží.*** (35) Zatímco o Janu Křtiteli jsme se dozvěděli, že už v těle matky byl naplněn Duchem svatým (Lk 1,15), Ježíš je přímo dílem Ducha svatého. Duch svatý stojí za jeho početím v Mariině těle.

Sestoupí na ní a zastíní ji (viz Lk 9,34). Marie tedy bude pasivním příjemcem Boží tvořivé milosti. Ona porodí pravého Boha a zároveň pravého, bezhříšného, svatého člověka, Ježíše Krista. Zázrak nad zázraky!

A to všechno Marie bere naprosto vážně. Když si Gabrielova slova vyslechne, dál už nediskutuje: ***Hle, jsem služebnice Páně; staň se mi***

podle tvého slova. (38) *Jsem tvá otrokyně, Bože. Můžeš si se mnou dělat, co uznáš za vhodné.* Bratři a sestry, sám Ježíš později víru a poslušnost své matky chválí. To tenkrát jedna žena volala na Ježíše: „*Blaze té, která tě zrodila a odkojila!*“²⁸ *Ale on řekl: „Blaze těm, kteří slyší slovo Boží a zachovávají je.“* (Lk 11,27-28)

A Marie v tu chvíli, kdy přitakává k této Boží zvláštní milosti, jistě tuší, že to s sebou přinese mnoho problémů. Nařčení z cizoložství... Počáteční rozpačitost a zahořklost manžela Josefa, kterého na to musel anděl také připravit, jinak by to nezvládl. (Mt 1,19-20) Kývnout na Boží slovo – to chce odvalu. To s sebou vždycky nese potíže a nesnáze.

4. O vládě Ježíše Krista – přítomné i budoucí

A na závěr se ještě ptejme: Narození koho vlastně anděl zvěstuje? Narození Ježíše Krista, samozřejmě. Gabriel říká: ***Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš.*** (31) Proč zrovna toto jméno? Protože Ježíš, *Ješua*, znamená: Spasení. V Matoušově evangeliu říká anděl Josefovi: *Dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů.* (Mt 1,21) Tak se tedy bude jmenovat Mariin syn. Tak se má jmenovat ten Boží Spasitel – který i jí nakonec vysvobodí z jejích hříchů. Stejně jako nás.

Co dál o Ježíši anděl zvěstuje? ***Ten bude veliký a bude nazván synem Nejvyššího a Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida.*** (32)

Jan Křtitel má být podle Gabriela *velikým před Hospodinem.* (Lk 1,15) Ale na rozdíl od Jana: Ježíš je prostě „veliký“. A tento titul přisuzuje Starý zákon téměř výhradně Hospodinu samotnému. (Např. Neh 1,5; 9,32; Ž 48,2; 86,10; 96,4; 145,3 atd.)

Dále: Ježíš je pravým Božím synem. A zároveň synem Davida. Tím toužebně očekávaným Mesiášem, potomkem toho nejlepšího krále, jakého kdy Izrael měl. (Ž 2; 2S 7,9; Mi 5,4 atd.) *Trůn* zde znamená aktivní vládu tohoto krále.

Což slyšíme v té další Gabrielově větě: ***Na věky bude kralovat nad rodem Jákobovým a jeho království nebude konce.***“ (33) Ano, Ježíš Kristus bude kralovat na věky. Na věky věků. My jeho laskavou vládu na sobě zakoušíme, tady a teď, po celý náš život. A rádi – navzdory naší přetrvávající hříšnosti – se jeho vládě podřizujeme. Stejně tak to dělali naši mnozí předkové ve víře. A jak doufáme, stejně ho budou poslouchat i naši potomci. Jeho vláda nikdy neskončí. On není podoben lidským vladařům, kteří se marně snaží vytvářet dojem, že drží pevně otěže vlády na věčné časy. Nejpozději smrtí ta jejich snaha zhasne. Na rozdíl od nich: Kristus vládne na věky věků.

Kristova vláda ale není omezena ani prostorem. On nevládne jen jedné zemi, jen jednomu národu. Vždyť po celém světě, kam se jen podíváte, se neděli co neděli scházejí Ježíšovi poddaní před jeho tváří. Naslouchají jeho slovu. Nechávací se posvěcovat Duchem svatým. Chválí ho za jeho dobrotivou vládu. Řekněte sami: Přijal snad někdy jiný vladař tolik vděčné a upřímné chvály od svých poddaných – kolik jí přijímá dnes a denně Ježíš Kristus?

Ano, Pán Ježíš vládne všude a bude vládnout na věky věků. Což jednou, jak věříme, zakusí všichni. Až Kristus přijde uvést do chodu své království

– tehdy o jeho vládě rázem přestanou pochybovat i ti nejzarputilejší.
Bratři a sestry, těšme se na ten den!

Modlitba: Pane Ježíši Kriste, tebe uctíváme jako našeho pravého vládce. Tebe vyznáváme jako našeho jediného Spasitele. Prosíme tě, odpusť nám, když tě vždycky neposloucháme tak, jak bychom měli. Svým svatým Duchem nás posiluj, abychom tě rádi a stále víc poslouchali. Aby na nás bylo vidět, komu patříme, koho posloucháme. Amen.

Vydává Reformace.cz

Hošťálkova 1C, Praha 6, 169 00

ISSN 2336-8349